

moje milované
a já

TCHYNĚ

Moje milované tchyně a já

Copyright © Martina Bittnerová, 2015

All rights reserved. (Všechna práva vyhrazena.)

ISBN 978-80-88149-00-2

Paní Dobiášová

Lukáše Dobiáše chtěly snad všechny holky ve škole a záviděly mi, že se mnou vždycky trávil poměrně dost času. Bydleli jsme totiž od páté třídy v jedné bytovce a to nás vlastně svedlo dohromady. Brala jsem ho zásadně jako kamaráda, a přestože vypadal k světu a rozuměli jsme si, hranice přátelství bych nepřekročila už kvůli jeho matce. Spolužačky ji bohužel, nebo naštěstí, neznaly, a tak mohly v klidu vzdychat a nerušeně po něm toužit.

Darina Dobiášová byla skutečně zvláštní paní. Narodila se v Trenčíně a mluvila groteskní směsicí česko-slovensko-hotentotštiny. Do revoluce přednášela ekonomii v Brně, tudíž v pondělí ráno odjela a vracela se až koncem týdne. Během její nepřítomnosti hospodařil pan Dobiáš se třemi dětmi sám, na což Lukáš později

docela s láskou vzpomínal. Když se ale matka objevila zase doma, stáli všichni v pozoru a báli se jí v čemkoliv odporovat. Často jsme ji slýchávali ječet: „Ako to, že si dostal zas trojku? Pre mna je iba jednotka, pametaj si to, ty osel!“ Načež se ozvalo mlasknutí pohlavku. Patřilo to v podstatě k domovnímu folklóru, neboť hlas paní Dobíášové řezal jako nabroušená pila.

Paní profesorka obecně kladla značný důraz na vzdělání. S oblibou se vysmívala těm, kteří nesložili ani maturitní zkoušku. Tyto jedince považovala za zvláštní lidský poddruh nehodný samostatné existence.

„Ta Květa Drápalova, je ale hlupa,“ postěžovala si mi jednou na chodbě.

„Jestli myslíte kadeřnici Květu...“

„Ano, tu. Ona sa ma pýtala, či sa v Brně nenudím, kým tam bývam cez týden,“ dodala.

„Nedivte se jí, když dělá dvanáct hodin denně. A proč to vím? Protože je to moje prasestřenice.“

Vytřeštila oči a zřejmě jí přitom proletělo hlavou, jestli by neměla Lukášovi zakázat se se mnou stýkat. Odhadla jsem směr jejích myšlenek a odvážně jsem si

do ní rýpla: „ Stejně mi přijde divné, že spíláte zásadně těm, co nemají vysokou. Kdyby se totiž každý honosil titulem, tak by pak jámy museli kopat doktoři práv, nebo kdo by tuto práci vlastně vykonával?“

„Zdá sa, že si pekně drzá,“ odvětila mi a zmizela ve dveřích. Vzápětí se přede mnou objevil pan Dobiáš s odpadkovým košem, muž mírumilovný, který se snadno nechal ovlivnit. Zřejmě zaslechl něco z našeho rozhovoru a smířlivě konstatoval:

„Terezko, ona to tak jistě nemyslela.“

Jen jsem se usmála a vzpomněla si na Lukášův sloh, v němž svého otce vylíčil coby nemluvného bačkoru, který si nechá od své manželky, zasloužilé členky komunistické strany, všechno líbit. Psal se rok 1988 a vyděšená češtinářka, jíž se Lukášův výtvor dostal do ruky, si rozhodně nechtěla komplikovat život. Proto si autora práce pozvala přímo do kabinetu, kde se mu snažila vysvětlit, v čem je otcova péče i role v domácnosti důležitá. Prý tím podporuje matku, velkou soudružku a vědeckou pracovníci, což by měl jako její syn chápat.

Jenomže již za rok po této poněkud trapné události

se u Dobiášových hodně změnilo. Vyšší místa soudružce profesorce vyčetla, že své výklady ekonomických teorií prokládala citáty z Lenina a nakonec musela vzít za vděk prací na učilišti v sousedním městě. Rodina si ji tím pádem užívala doma celý týden a velice obtížně si na to zvykala. Ostatně neustálou přítomnost Dobiášové jsme pocítili i my všichni sousedé, protože si pořád na něco a na někoho stěžovala. A nevyhýbala se ani našemu prahu. Bez problémů k nám vletěla jako fúrie a rozčilovala se:

„Nevešajte prádlo z okna, padaju mi kvapky na parapet a musim to furt uterat.“

„A kam ho mám asi věšet, když je hezky,“ namítla moje matka.

„Do sušárně,“ poradila jí Dobiášová.

„V sušárně není místo, vzhledem k tomu, že jste si ji prakticky zabrala pro sebe,“ hájila se matka.

„Ak pro seba?!“ zvyšovala hlas Dobiášová.

„Podívejte se, já se s vámi hádat nebudu, ale nebudete mi určovat, kdy a kde smím věšet prádlo,“ pronesla matka a elegantně ji vyprovodila na chodbu.

Nemá smysl snad ani říkat, že vzájemné vztahy paní profesorky se sousedy se výrazně zhoršily a vzniklé konflikty snaživě uhlazoval dobrácký Dobiáš. Většinou mu to ale moc nešlo.

Ani jeho synové to však neměli vůbec jednoduché. Chtěli se vodit po městě s děvčaty, ale museli to provádět tajně, neboť jejich matka žila v přesvědčení, že si podobné radovánky mají nechat až po studiích. A tak se v důsledku jejich neustálých zákazů a přednášek o vědecké kariéře stal nejstarší Pavel číšníkem (a k tomu v osmnácti otcem) a mladší Honza skončil v psychiatrické léčebně. Na benjamínka Lukáše se pak svezla tíha akademického studia.

„Naš Lukašik je inteligentný chalan, pojde študovať biochemiu, už sem mu to vybavila,“ ujišťovala Dobiášová překvapené sousedky na lavičce před domem.

„A myslíte, že vás poslechne?“ zapochybovala moje matka.

„Lukášik ma posluchá ako hodinky,“ trvala si Dobiášová na svém.

V tom se spletla, protože Lukášik pod rouškou skautských schůzek randil s Elenou Chadrabovou a nic dalšího ho prakticky nezajímalo. Kdybych ve škole nedávala pozor i za něj, pravděpodobně by propadl a přitom by ho to vůbec netrápilo.

„Já se zcvoknu z tý češtiny,“ postěžoval si mi půl roku před maturitou.

„Mě taky nebaví. Ale nějak ji udělat musíme,“ apelovala jsem na poslední zbytky jeho zodpovědnosti.

„No jo, ale tobě matka nevyhrožuje, že se s tebou o svaťáku bude učit!“

„Aha, to jsem nevěděla... To víš, když teď většinu věcí říkáš Eleně a mně ani půlku, nejsem v obraze.“

Lukáš protáhl obličej. Chtěla jsem ho ještě trochu podráždit, a tak jsem mu navrhla:

„Elena přeci maturovala loni, mohla by ti pomoci. Což považuji za mnohem rozumnější, protože tvoje matka opravdu umí všechno možné, jen ne češtinu.“

Lukáš však poněkud nasupeně kontroval: „Prosím tě, Elena je úplně dutá. Onehdy mi tvrdila, že Mácha vydával almanach Ruch.“

„Hm, no jo – za hezkou tvářičkou se skrývá prázdnota. To už tak na tom světě chodí... Ovšem v tom případě ti neporadím.“

„Víš, mě napadlo, jestli by ses neučila se mnou ty?“ a udělal na mě psí oči.

„Jasně, a Elena nám do toho bude recitovat Písně kosmické,“ zavtipkovala jsem.

„Myslím to vážně. O víkendu bych zrovna potřeboval píchnout se slohem...“ dodal prosebně.

„Aha, čili moje pedagogická kariéra začíná už o víkendu?“

„Jo?“ rozzářily se jeho psí oči.

„A co řekneš matce?“

„Nic, má jet na výlet s učitelkama.“

„Fajn, jinak bych k vám ani nevkročila,“ upozornila jsem ho.

„Jasně, chápu.“ A s tím jsme se rozloučili.

Paní Dobiášová nakonec zůstala trčet doma, protože ji rozbolel žaludek. Lukáš se ale nedal a odvážně jí oznámil, že jsem k nim pozvaná za účelem společné práce na slohové úloze. Kupodivu příliš nevzdorovala

a souhlasila, asi jí bylo opravdu hodně zle. Jindy by kvůli tomu ztropila hotový povyk.

Když jsem se k Lukášovi dostavila, jeho matka intenzivně úpěla v ložnici a Dobiáš jí vařil zdravotní čajíčky.

„Ty bolesti má z toho, že v deset večer jedla teplý škvarky,“ vysvětlil mi pološeptem Lukáš.

„Brr, to bych nemohla,“ oklepala jsem se.

„Jí s odpuštěním jak prase,“ ulevil si na její adresu a poté jsme se zavřeli v jeho pokoji.

Téma práce „Jablko nepadá daleko od stromu“ Lukášovi dost nesedělo, protože se nedokázal ztotožnit s životním stylem, povoláním i jednáním svých rodičů. Lámal jsem si nad tím oba hlavu a nedokázali jsme najít vůbec nic, v čem by se podobal svým stvořitelům. Ale nakonec pár řádek vypotil. Vyschlo mi z toho v krku a uvědomila jsem si, že Lukáš neplní ani trochu své hostitelské povinnosti.

„Luki, mohl bys mi přinést aspoň vodu?“ požádala jsem ho.

„Jasně,“ a vydal se do kuchyně, zatímco jsem mu opravovala v konceptu práce hrubky. Po chvilce mě

však ze soustředění vytrhnul starý známý ječák.

„Ako si to, Lukáš, predstavuješ, zatvárat sa s tou katernickou holkou v izbe, čo je to slušné, či čo? To v mojom dome nerob! Snáď na to máte času dost, kým budete oba vyštudovaní!“

„Pššš,“ uklidňoval ji Dobiáš.

„Ale žiadne pššš. Keď ji takéto správanie rodičia trpí, jejich vec, ale já to nesnášam!“

„Mami, my se s Terezou učíme. Takže se uklidni, navíc je nám oběma osmnáct!“

„Dokedy budeš pod mojou strechou, budeš ma posluchat!“ nedala se přesvědčit.

Přiznám se, že podobného výstupu jsem se docela obávala, a obávala jsem se správně. Chvatně jsem si sbalila sešit a pero a z chodby zavolala na Lukáše:

„Opravila jsem ti to, tak si to přepiš.“

Lukáš na mě něco nesrozumitelně zahalekal, ale zavřela jsem pro jistotu dveře. Tohle jsem opravdu neměla zapotřebí.

Těsně před svatákem odvezli Dobiášovou do nemocnice, zatímco Honzu naopak propustili z blázi-

nce. Lukáš se do těchto zmatků navíc nečekaně rozešel s krásnou, ale poněkud tupou Elenou. Snad za to mohl předmaturitní stres, anebo třeba i její obecná slabost pro mužské pohlaví všeho druhu a věku. Nepátrala jsem po tom, protože rozhodně nikdy nepatřila do blízkého okruhu mých kamarádek a trápily mě úplně jiné starosti.

Lukáš si u maturity vytáhl Olbrachta a pouze z milosti dostal čtyřku, protože si v té nervozitě nevzpomněl ani na to, jakým způsobem Nikola Šuhaj skončil. Já jsem si vylosovala Čapka, kterého jsem opravdu neměla ráda, navíc ho naše češtinářka zbožňovala a velmi si na něm zakládala. Zvládla jsem to však bez problémů za jedna, navzdory tomu, že jsem četla jen Povídky z jedné a druhé kapsy. Naštěstí jsem byla schopná zcela přesně vyjmenovat Čapkovu tvorbu, včetně obsahů jednotlivých děl.

„Měla jsi obrovskou kliku,“ závistivě hodnotil mou známku Lukáš, jemuž čtyřka kazila jinak slušné maturitní vysvědčení.

„Kliku? Ani náhodou! I když při té smůle jsem si mohla vytáhnout národní obrození, což bych považovala za ještě o něco pekelnější.“

„Vidíš, jak říkám, měla jsi kliku, protože Čapek je přeci jednoduše, RUR, Bílá nemoc, Matka...“ začal vyjmenovávat Čapkovy hry.

„Tak mi řekni, o čem pojednávají,“ vyzvala jsem ho.

„Nooooooooo, když já...“ zablekotal.

„Fajn, čili bych se v tom už nepitvala, jo?“

„Souhlas, je to za náma a teď už se můžeme těšit na večírek,“ usmál se a všechna nedorozumění poslední doby tím smazal.

Dobiášová se z nemocnice dostala až po těchto překotných událostech. S údivem zjistila, že její synovská naděje neuspěla u zkoušky dospělosti podle jejího očekávání. Bohužel se nenaplnily ani její další představy o Lukášově budoucnosti, protože on odmítl studovat v Brně a raději odešel až do dalekých Budějovic, odkud se během následujícího léta doslova vytratil do světa.

Během krátké doby si zvědavé sousedky povšimly, že Dobiášovic benjamínek přestal jezdit za rodiči, a vy-

ptávaly se, co se mu stalo. Dobiášová však hrála svou vymyšlenou roli dál:

„Lukášik to má z Budějovic daleko a teraz išiel na brigádu, aby zarobil na ďalšia študia.“

„Hm, to je divný, paní Dobiášová, moje neteř bydlí na stejný koleji jako on a tudle mi povídala, že už ho dlouho neviděla,“ pronesla důležitě jedna ze sousedek.

„Bude to tým, že Lukášik nechodí po nějakých zá-
bávacích, ale študuje,“ odpovíděla jí a odkvačila s vý-
mluvou, že musí vařit.

Lukáš se však neztratil z dohledu jen rodině, souse-
dům, ale i mně samotné. Vůbec nic jsem o něm dlou-
hou dobu nevěděla. Pouze mi poslal pohled ze Španěl-
ska, v němž mi nadšeně sděloval, že objevuje konečně
svobodu, česé ovoce a rozhodně nehodlá trávit zbytečný
čas na přednáškách. V tom jsem mu naprosto rozumě-
la, potřeboval se od svých příbuzných vzdálit co nejdál,
aby si zachoval alespoň trochu zdravého rozumu.

„Nepísal ti Lukáš?“ zeptala se mě na chodbě nezvyk-
le tiše Dobiášová.

„A proč? Vy s ním nejste v kontaktu?“ divila jsem se

naoko.

„Já bych s nim bola, on na nás kašle, chápeš to. Po tom, čo som preňho všetko urobila!“

„Co vám mám na to říct, já ho chápu. Kdybyste mu dala trochu volnosti, nemuselo to takhle dopadnout.“

„Netáráj a povez mi, písal ti?“

„Já netárám! A víte co, do vašich problémů mě nezatahujte,“ odpověděla jsem jí, protože jsem si náhle vzpomněla na všechny její dramatické výstupy předšlých let, v nichž se mnou zacházela jak s onucí.

Dobiášová se od tohoto našeho posledního rozhovoru uzavřela do sebe a v baráku se začalo povídat, že se jí synové moc nevyvedli, když ani nejmladší se nevrátil domů s titulem.

„Hlavně, že nadávala na vaši Květu,“ prohlásila sousedka, „každým pohrdá, a přitom se její vlastní kluk živí někde na farmě nebo co.“

„Proboha, odkud to víte?“ vyzvíдалa jsem.

„No povíдалa to pošťačka,“ připomněla mi existenci místní výzvědné služby, která si vždycky o všem zachovávala přehled.

Lukáš vůbec nevěděl, co se děje doma, a tak i když ho chtěla každá holka v našem městě, nikomu včetně mě už neposlal ani čárku a tím se mi úplně ztratil ze života. Nakonec jsem i já pochopila, že je pro mě maloměsto poněkud těsné, opustila jsem Vysočinu a odstěhovala se do Brna.

V předvečer mých pětadvacátých narozenin jsem se ploužila do svého brněnského pronajatého bytu, který jsem sdílela se dvěma spolubydlíci. Každá si zabrala jeden pokoj pro sebe a do soukromí jsme si nikdy nelezly, jen občas jsme to společně roztočily v nějakém klubu. Tento divočejší způsob života měl řadu výhod, i pár nevýhod – ale co člověk mohl dělat, když mu na koupi bytu scházel pověstný milion a mládí ho hnalo za zábavou a pestrobarevnými zážitky?

„Hledal tě tu nějaký kluk,“ oznámila mi spolubydlící hned, jakmile jsem otevřela dveře.

„A děsnej fešák,“ dodala druhá.

„Lukáš,“ vydechla jsem nahlas, protože nikdo jiný mě nenapadl.

„Jo, představil se tak,“ přitakaly obě.

„Odkud má adresu, to vám neprozradil?“ divila jsem se.

„To neřeš, nechal tu vzkaz,“ ukázaly na lednici, kde ležela obálka.

Odesla jsem ji do pokoje a jediné, co jsem v ní našla, bylo Lukášovo telefonní číslo a jeho brněnská adresa. Asi se už konečně vrátil a tato skutečnost mě vlastně potěšila.

Tedy - chvíli jsem si chtěla hrát na uraženou, protože dlouho jsem o něm nic nevěděla, a teď se kvůli němu přeci nepřetrhnu. Přemohla mě však obyčejná zvědavost a vytočila jsem jeho číslo. Do sluchátka se mnou mluvil, jako by se nic nestalo, a navázal plynule na okamžik, kdy jsme se po maturitě v podstatě rozloučili. Některé přetřhané nitě se kupodivu navazují snadno.

Nelze se proto divit, že mé narozeniny jsme slavili s jeho i mými spolubydlicími. On však na rozdíl ode mě v roli pyšného majitele bytu.

„Závidím ti vlastní střechu nad hlavou,“ řekla jsem mu, když mi doléval víno.

„Jsem za ni taky rád. Vydělal jsem si za ta léta docela dost,“ ujistil mě, jako by mě potřeboval seznámit se svou ekonomickou situací.

„Věřím ti, ovšem tvoje matka ty roky málem nepřežila,“ konstatovala jsem.

„No, moje matka... Já už domov dávno neřeším,“ pronesl lhostejně.

„Ale jsou to tvoji rodiče...“

„Jo, jenže ty si nevybíráme,“ pokrčil rameny a nasypal si do pusy hrst brambůrek.

„Nechme rodiče rodičema, nebudeme si kazit večer,“ navrhla jsem.

Souhlasil a pak nám barvitě vyprávěl, co ho potkalo na toulkách Evropou.

Holky pustily muziku a zavěsily se na přítomné hochy.

Já jsem zůstala trčet na gauči a pozorovala je.

„Máš přítele?“ překvapil mě Lukáš tou nejbližší otázkou, kterou kluci s oblibou pokládají.

„Momentálně ne,“ odpověděla jsem pravdivě.

„Fajn,“ procedil mezi zuby a hrál si s ovladačem od

televize.

Když jsme se druhý den ráno probudili, pochopila jsem, že jsem se stala součástí jeho přítomnosti a snad i budoucnosti.

Lukáše chtěly všechny holky ve škole jen já ne, a nakonec jsem s ním chodila právě já. Stanovila jsem však řadu přísných podmínek, protože jsem odmítala návštěvy jeho matky i hovory o ní samotné. Respektovala jsem samozřejmě jeho rodiče, ale do svého soukromí jsem si je pouštět nehodlala.

„Stejně si myslím, že to mezi námi nebude fungovat,“ zapochybovala jsem.

„Co nebude fungovat?“ dělal nechápavého.

„Jako mezi náma. Až tvoje matka zjistí, že jsme se dali dohromady, zřejmě mě vystřelí na Mars,“ spřádala jsem dál svou teorii.

„A nenapadlo tě, že si do toho prostě nenechám kecat, když jsem tolik let čekal, až dostaneš rozum?“

„Jakej zas rozum,“ nechápala jsem já.

„Upřímně, pásly po mně snad všechny holky ve městě a ty jediná ne,“ vyčetl mi.

„Přeci nebudu jako ostatní,“ ohradila jsem se.

„Jo, a to mě právě na tobě vždycky bavilo,“ dokončil debatu.

Jestli mě nějaká stavba v Brně fascinovala a fascinuje, byl to hrad Špilberk se svým půvabným přírodním okolím. To místo mě vábilo jako magnet, a proto jsem ho navštěvovala při každé příležitosti. Znovu a znovu jsem prožívala hrůzu v bývalých vězeňských kobkách a v dlouhých chodbách jsem se téměř ztrácela sama sobě. S Lukášem po boku mi to zde připadalo najednou úplně jiné. Vykukoval zpoza tlustých zdí a hladil mě po vlasech. Na ten první podvečer s ním na Špilberku asi nikdy nezapomenu.

Když jsme opustili stísněné a chladné prostory, kde si kdysi odpykával trest i loupežník Babinský, posadili jsme se venku na lavičku.

„Tohle místo opravdu miluju,“ vydechla jsem zasněně.

„Mám Špilberk taky rád,“ souhlasil a zadíval se kamsi nad střechy domů.

„To jsme se teda hezky sešli,“ usmála jsem se a ne-

chala se opájet chvílí, která se už nikdy nebude opakovat.

Bohužel Lukášovi jako naschvál zazvonil mobil. Zášátral po kapsách a přístroj vytáhl na světlo.

„Kdo ti volá?“ vyptávala jsem se.

„No, brácha, Honza.“

„Prosím tě, kdosi mi tvrdil, že je zase v Kroměříži, v blázinci. Jak ti může telefonovat?“

„Právě, překvapuje mě to. Dám to raději nahlas.“

„Lukášik,“ zazněl známý akcent.

Lukáš jej rovněž poznal.

„Co potřebuješ?“ vychrlil.

„Nič nepotřebujem, ale volám ti, veď som ta nestretla kolko rokov, že ti není hanba! Ani si ma nevolal.“

„Mami, jestli mi chceš něco vytýkat, tak to rovnou ukončíme, jo? Navíc nechápu, proč ti Honza půjčil mobil.“

„Honzin je v nemocnici a mobil nechal doma, tak som prečítala kontakty, našla tvoj a...“

„Přijde ti fér prohrabávat se v jeho mobilu?“

„Prosím ťa, ten to nebude rešit.“

„Dobře, chtěla jsi vědět, jak se mi daří. Jsem zdravý, mám se fajn a rozhodně se nehodlám vrátit domů.“

„A to sa ani nespýtaš, ako sa mam ja s otcom?“

„Ne, proč bych se ptal, vím vše od Honzy.“

„S tebou je teda reč! Ale nabuducu strelu pojdem do Brna, musime sa stretnut.“

„Kdo ti řekl, že bydlím v Brně?“

„Elena mi to povedala. Strela sa s tebou vrazil pred mesiacom na nadrazi.“

„Jenomže já se nějak scházet nechci, promiň, až budu chtít, ozvu se, ahoj.“ Zavěsil. Vůbec jsem to nekomentovala, protože jsem věděla, že si vztahy se svou rodinou musí vyřešit sám. Nechala jsem ho mlčet a jedině, co mě mrzelo, že se nám ten krásný čas zase kvůli jeho matce zkažil.

Lukáš dlouho chodil jako tělo bez duše, ale nakonec vyměkl a – hlavně prý kvůli otci – začal s rodinou jakýs-takýs kontakt udržovat. Já se do toho zásadně nepletla, protože jsem si už od Dobiášové vyslechla své.

Vůbec jsme se proto o tom nebavili, až do doby, než přišel s tím, že jeho matka stále trpí potížemi s žalud-

kem a jestli bych jí přes svého prastrýce gastroenterologa nezařídila pořádné odborné vyšetření. Nechtělo se mi do toho, vlastně jsem to původně zcela odmítla. Ovšem Lukáš se nedal a opět, pokolikáté už v životě, mě ukecal, a navíc k tomu, abych Dobiášovou do ordinace doprovodila.

„Matce je už dvašedesát, potřebuje nějakou oporu. Vezmu tě pak za to na nějakou bezvadnou večeři...“ sliboval mi.

„Mě neuplatíš,“ upozornila jsem ho.

„Spoléhám na tvé dobré srdce,“ ubezpečil mě a tím mě do celé záležitosti zatáhl.

12. června, zrovna když panovalo neskutečné vedro, jsem vyzvedla u vrátnice nemocnice u sv. Anny svou budoucí tchyni, která mi připadala poněkud zkrouhnutá. Zjevně se necítila nejlépe, protože si ani nepostěžovala, že se o našem vztahu s Lukášem dozvěděla teprve před týdnem. Pouze tím svým protivným způsobem zakrakerala:

„To som nevedela, že máš strýka primára, myslela som, že maš iba príbuzných ako tu hlúpu kaderníčku.“

Sjela jsem ji káravým pohledem, tudíž zmlkla a ploužila se za mnou do čekárny, kde evidentně ožila. Seděla tu jedna drobná paní, mladík se sluchátky na uších a klimbající senior.

Dobiášová si sedla vedle té nic netušící paní a jala se s ní zapřádat rozhovor, zatímco já jsem v příslušném okénku předávala fascikl s její zdravotnickou dokumentací, včetně nejnovějšího rentgenového snímku.

„Tiež čakáte na prehliadku?“ oslovila Dobiášová svou susedku.

„Ano, asi už hodinu, doufám, že se dostanu konečně na řadu.“

„Tak tým by som si na vašom mieste nebyla tak istá, lebo tuna nevesta ma obednala a ja pojdem skor ako vy.“

Paní zvedla obočí a dodala trochu bojovně: „To se ještě uvidí.“

Dobiášové došlo, že trochu přestřelila, a tak se dramaticky chytila za břicho a začala úpět: „To si, paní, neviete predstaviť, aké mám s tým žaludkom trápenie, a tolko rokov. Už som zobehala desiatky špecialistov...“

a nič!“ hořekovala.

„To chce operaci a budete mít pokoj.“

„No to neviem, to musí zvažit' primár, lebo ta bolesť mi vystreľuje až do chrbta,“ pronesla velice nahlas, až se klimbající stařec probudil.

„Tereza, kedy sa objaví ten primár, už ma to zasa berie?“ zasípala Dobiášová.

„Musíte být trpělivá,“ připomněla jsem jí.

„Trpezlivá, s touto bolestou?“

Paní jí nabídla jakousi uklidňující pastilku a přitom zúčastněně vyslechla zevrubný popis všech jejích potíží. Pokývala hlavou a snažila se ji uklidnit, zatímco já jsem netrpělivě vyhlížela prastrýce.

Když se ve dveřích objevila jeho stříbřitě prokvetlá hlava, zajásala jsem. Na okamžik se zbavím Dobiášové a celá ta věc se rychle vyřeší.

Prastrýc se na mě poněkud unaveně usmál a skoro neslyšně pronesl: „Paní Dobiášová, pojďte.“ A mě pokynul rovněž. Posadila jsem se u sestry, která cosi soustředěně ťukala do počítače. Strýc se s Dobiášovou zavřel v ordinaci. Bohužel (nebo bohudík?) bylo skrze tenkou

stěnu všechno slyšet.

„Paní Dobiášová, prohlédl jsem si přinesené zprávy a chci se zeptat, proč mezi nimi chybí ta o vaší operaci?“ zeptal se jí rovnou.

„Jakej operácii?“ zaváhala Dobiášová.

„Na rentgenovém snímku je patrné, že vám museli odstranit žlučník.“

„Co? To má být pokus o žart? Ja mam žlčník, bola som iba na slepom črevu,“ nenechala se vyvést z míry.

„Jenomže na rentgenovém snímku žlučník chybí, soudím, že vám ho vzali, což také souvisí s vašimi obtížemi,“ vysvětloval trpělivě prastrýc.

„Ale ja mam žlčník, prepačtě, ale taku somarinu som už dlho nepočula.“

„Paní Dobiášová, já se s vámi hádat nebudu, na rentgenovém snímku žlučník není a také z přiložených zpráv vyplývá, že vám ho zhruba před osmi lety odoperovali. Jen mi tu chybí konkrétní informace o zákroku,“ začínal strýc ztrácet rozvahu.

„Já ho mam, preboha svatého, kde ste študoval medicínu? Keby mi nekto vzal žlčník, tak to snad viem, ne?“

Čo som blbá?“

„Dobře, ať se tedy někam pohneme, lehněte si na lůžko, já vás prohlédnu. Co vás konkrétně trápí?“

„Šialené bolesti, čo vystreľuju až do chrbta.“

„A bolí vás to často?“

„Povetšinou, kým zjem večier škvarky lebo chleb se sadlom a tak...“

„To ale přeci není zrovna ideální dieta pro žlučnickáře,“ napomenul ji.

„Nebudem držať žiadnú diету.“

„Měla byste, zvláště když už nemáte žlučník.“

„Stále dokola, veď ja mam žlčník. Rozumiete česky? Zdá sa, že nie. Prepáčte, ale takéto somariny nebudem posluchať.“

Ozvalo se plesknutí, protože Dobiášová se postavila bosýma nohama na zem a za okamžik se vyřítla ze dveří.

„Chodme!“ poručila mi.

„Ne, nikam nejdu, k východu snad treíte sama.“

„Pcheeeee, ty si tak hlúpa!“ trhla hlavou a odkráčela pryč.

Nedokážu popsat, jak jsem se v tom okamžiku cítila. Strídavě mě polévalo horko a zima. Strýc, který vyběhl za Dobiášovou, se tvářil hodně našťavaně a já se mu stydlivě omlouvala.

Sestra vzhledla od počítače, chvíli nás pozorovala a pak se mě zeptala: „To je vaše tchyně?“

„Jo,“ hlesla jsem posmutněle.

„V tom případě vřele doporučuji odstěhovat se, nejlépe do Austrálie. Nic jiného v takových případech totiž nezabírá, věřte mi.“

Poděkovala jsem za radu a následující tři týdny přemýšlela, jakým nejvhodnějším způsobem navrhnout Lukášovi, ať co nejdříve zmizíme do světa, protože jeho matce jinak neunikneme. Na nic kloudného jsem samozřejmě nepřišla.

Tato neúnosná situace se kupodivu vyřešila sama. Dobiášové náhle zemřela bezdětná tetička, která po sobě zanechala domek v Košicích. Tchyně se v něm rozhodla usadit a právě díky této osvobozující zprávě jsem mohla zase klidně spát. Z Košic do Brna je přeci jen dál než z Nového Města na Moravě.

Mistr Žinavárta

„Měla by sis doplnit vzdělání,“ navrhl mi nečekaně muž u nedělní snídaně. Nevím, zda mi tím chtěl otrávit den, nebo mu to jeho ředitelování vlezlo natolik na mozek, že se už dočista zbláznil.

„To je opravdu úžasný nápad, bohužel netuším, jak bych to zvládala, vždyť Karolínka teprve nedávno oslavila rok.“ „Času máš spoustu, na rozdíl ode mě,“ dodal příkře.

„Chceš se hádat hned po ránu,“ odsekla jsem a raději se vrhla na špinavé nádobí.

„Kdyby sis mě aspoň vyslechla, proč o tom vůbec začínám...“

„Myslím si, že proto, abys mi otravoval život. Dráždí tě, že existuju, na rozdíl od tebe, v relativní duševní pohodě,“ podotkla jsem a ponořila ruce do pěnící vody.

„Prosím tě, nedramatizuj to. Věc je mnohem prostší. Chci u nás na škole zřídit volnočasové centrum a potřeboval bych člověka, který se o něj bude starat, což bys podle mého názoru určitě zvládla.“

Šokovala mě jeho náhlá důvěra v mé schopnosti, protože obvykle mi vyčítal nedůslednost, nesoustředěnost a rovněž nedbalou péči o domácnost. Nesměla jsem se proto nechat unést jeho nenadálou velkorysostí, stejně mi to nabízí především z toho důvodu, aby mu v jeho šéfovském křesle stoupl kredit.

„Děkuji ti za zajímavou nabídku,“ byla jsem na okamžik velkorysá, rozhodně se na toto téma handrkovat nechci. „Ráda bych ti ale připomněla, že se téměř nikdy nevyskytuješ doma, a kdo by tedy hlídal Karolínku, kdybich vysedávala po přednáškách?“

„Co moje maminka? Je přeci čerstvě v důchodu a do práce chodí pouze občas vypomáhat,“ navrhl na první pohled jednoduché a přirozené řešení, ovšem v případě mé tchyně zcela nerealizovatelné. Nemělo smysl, abych

mu nahlas vyjmenovávala, kolikrát na vlastní oči spatřila svou vnučku a zda ji někdy vzala na procházku. Tchyňě totiž rozhodně nepatřila k lidem, kteří umí a chtějí druhé podporovat. Vždycky si život uzpůsobovala svým potřebám a svému pohodlí.

Je to prostě dost zlá a sobecká ženská s podivným chováním. Mně třeba zásadně tyká, ale já ji musím oslovovat „paní Singerová“. Navíc se od té doby, co se stala makrobiotičkou a začala studovat východní náboženské nauky, považovala za moudrou filosofku rozumějící úplně všemu. Tudíž nám třeba hodlala zakázat nechat Karolínku klasicky očkovat, načež mi dobrou hodinu přednášela o škodlivosti vakcín. Logicky jsem oponovala, že právě díky očkování dnes děti neumírají na záškrty nebo černé neštovice jako před sto lety. Na to samozřejmě nenašla žádný rozumný argument a já se posléze zařídila podle vlastního rozumu, což se jí ani trochu nelíbilo.

Když jsem uložila poslední suchý talíř do kredence, muž se konečně zvedl od stolu a oznámil mi, že odchází

do práce.

„Kdy se vrátíš?“ zeptala jsem se z pouhého zvyku. „Nečekej na mě, přijdu pozdě,“ odpověděl jako obvykle. Tímto způsobem plynulo naše soužití den za dnem a týden za týdnem. Jen mému bratrovi vrtalo hlavou, jestli můj muž skutečně tráví víkendy v kanceláři a zda náhodou nejezdí na chatu s milenkou. Jednou se statečně vypravil do Karlína, školníkovi namluvil, že má s panem ředitelem domluvenou schůzku. Na základě této lži byl vpuštěn dovnitř, aby pak „načapal“ mého muže dřepět nad stohem papírů. Bratr mi telefonoval vzápětí, co za ním zaklapla školní vrata, a ujišťoval mě, že jsem si opravdu vzala neuvěřitelného vola.

„Představ si, odmítl se v podstatě se mnou bavit, protože prý musí dodělat jakýsi projekt,“ konstatoval bratr a doporučil mi, abych si našla alespoň nějakou bokyčku na povyražení.

„S tím sucharem tě žádná zábava nečeká,“ dodal a ukončil hovor.

Toho památného dne jsem navíc získala dojem, že se na mě všichni smluvili. Ještě odpoledne se u nás neče-

kaně zjevila tchyně se svým třetím mužem Matyášem. Přinesla mi jakýsi makrobiotický příkrm pro malou, který osobně vyrobila. Vypadal jako lepidlo na tapety a přílišně páchl.

„Tím mám Karolínku otrávit?“ ubezpečovala jsem se. „Nač ta ironie, drahoušku, to je úplně nejlepší a nejzdravější strava, kterou jí můžeš poskytnout, jenomže ty z ní chceš mít tlustošku živenou knedlíky a zelím.“

„Knedlíky vařit skutečně nemusím, ale po vepřové se může váš syn kupodivu utlouct.“

„Cože, Adínek tlusté maso odjakživa nesnášel?!“

„Zvláštní, protože to moje s knedlemi doslova zbožňuje,“ snížila jsem její neotřesitelné sebevědomí.

„Jsi pěkně jedovatá, já dobře radila Adínkovi, aby si tě nebral. Holka, co vyrostla na sídlišti, nikdy nepřináší nic dobrého. Protože v naší rodině...“

„Ve vaší rodině se to hemžilo prvorepublikovými právníky a bankéři, já vím,“ doplnila jsem ji.

„No nic, ty jsi dnes obzvláště hnusná.“

„Ale Marie, no tak,“ vmísil se do našeho dialogu dosud tichý tchán Matyáš.

„Pane Matyáši, to je v pořádku, paní Singerová má potřebu se vymluvit, i když ji nikdo nevyzval.“

Singerová na mě hleděla s otevřenou pusou, protože hovořit o ní v třetí osobě si nikdo nikdy netroufl. „Abys věděla, tak jsem vám oběma –, ale Adínek je chudáček v práci – chtěla osobně oznámit, že se budeme stěhovat do Čimic.“

„Do Čimic,“ zopakovala jsem to po ní, protože mě to zaskočilo. Dosud bydlela spokojeně na Vinohradech, v samém centru města, a teď se rozhodla přesunout na periferii.

„Ano, doporučil mi to můj duchovní guru Mistr Žinavárta, neboť pro svůj rozvoj potřebuji větší sepětí s přírodou.“ V překladu to znamenalo vycházky do Čimického háje a měla jsem co dělat, abych se nesmála nahlas. Kdyby si totiž našla domek na Šumavě, pochopím to, ale takhle se vydala cestou z bláta do louže.

„Neunáhčila jste se?“ pokoušela jsem se ji zviklat.

„Ne, jsem rozhodnutá přestěhovat se do Čimic, do panelového domu.“ „Do paneláku? Vždyť nenávidíte sídliště!“

„Když já na řadovku peníze nedám dohromady,“
vmísil se do debaty pan Matyáš.

„Vy ten vinohradský byt neprodáte?“

„Ani náhodou, hodlám ho pronajímat,“ vysvětlila
mi Singerová. A na Matyášovi holt ležel úkol opatřit
nové hnízdečko za své. Inu, spočítat si to uměla Singe-
rová opravdu dobře.

Než u nich došlo k samotnému stěhování, předchá-
zely měsíce rekonstrukce, na níž se musel podílet i můj
muž, protože Matyáš sám nezvládal dát do kupy dosti
zničený byt po předchozích majitelích. A sjednat si na
to firmu Singerová odmítla, nebude přeci platit za něco,
co zvládnou vlastními silami. Mluvila vždycky v množ-
ném čísle, ačkoliv sama při rekonstrukci samozřejmě
nehnula prstem a všem vysvětlila, že právě prožívá slo-
žitě období a prochází kontinuální meditací, a proto ji
rozhodně nemůžeme rušit nějakými povinnostmi. Kaž-
dopádně Mistr Žinavárta, jinak podle internetu Tomáš
Jelínek ze Žižkova, to vymyslel náramně. Pouze zapo-
mněl své duchovní žačce prozradit, že zprostředkování
koupě oné reality provedl jeho švagr, z čehož získal mis-

tr Jelínek jistě zajímavou provizi.

Vzhledem k tchynině lhostejnosti jsem se musela do renovace bytu zapojit i já. Prakticky denně jsem s kočárem zvládala trasu Smíchov - Čimice a vozila pracantům navářená jídla. Manžel v tu dobu kupodivu dokázal zcela dobrovolně opustit značnou část svých ředitelských povinností, kvůli mně by to však nikdy neudělal.

To nedělní ráno, kdy u nás proběhla debata na téma mého dalšího vzdělávání, započal složitý proces, na jehož konci jsem nastoupila studium volnočasové pedagogiky. Měla jsem docházet na semináře jednou za tři týdny v sobotu, přičemž bylo domluveno, že se o Karolínku postará můj bratr. Zkoušela jsem pochopitelně požádat o hlídání i svého muže, vždyť on mě do toho uvrtal, nicméně jeho argument „nemůžeš po mně chtít hlídání, když řídím celou základní školu“, mě naprosto odrovnal.

Povinnosti, jež jiní ředitelé zvládali v pracovní době, on nosil domů a doháněl o víkendech. Přemýšlela jsem, jestli za tím vězí jeho chorobné puntičkářství, anebo pouze obyčejná neschopnost. Každopádně když jsem

první říjnovou sobotu dřepěla na zemi v jedné nevlídné učebně, věděla jsem dvě věci – za první jsem se zbláznila a za druhé se asi stejně v budoucnu rozvedu.

Na zem nás usadila lektorka, zhruba třicetiletá Mgr. Stanislava Hamouzková, která nás hned v úvodu požádala, ať ji oslovujeme Stáňo. Nešlo mi to z pusy, protože se rozhodně nehodlám kamarádit s někým, kdo mě bude drtit u zkoušek.

Stáňa se tvářila velice svobodomyšlně, výstřih měla velmi hluboký a neustále se nahýbala tak, až jsme si všichni povšimli její podprsenky světle fialové barvy.

Pokud bych měla zhodnotit dojem, který ve mně vyvolala, byl více než špatný a v duchu jsem proklínala svého domácího školometa, který mě k tomu všemu přiměl.

Stáňa nám vysvětlila, že pedagogický proces je proces nesmírně složitý, načež upřímně a nahlas zapochybovala o našich schopnostech zřejmě proto, aby nám dodala patřičné kuráže. Zeptala jsem se jí, jestli bych si mohla vzít z vedlejší místnosti židli a sednout si, protože na studené podlaze strávit dopoledne nehodlám.

Šlehla po mně pohledem, protože jsem zjevně narušila představu o alternativní výuce. Nevšíkala jsem si jí a uvelebila se na pohodlné židli.

„S tou si asi užijeme,“ zašeptal mi do ucha sympatický soused. Kývla jsem souhlasně hlavou.

Milá Stáňa se bohužel zatím pouze rozehrívala a největší trumf si nechala na závěr svého povídání, kdy nám radostně oznámila, že si po přestávce vyzkoušíme průběh pedagogického procesu sami na sobě.

„A protože se aktivně věnuji hudbě, bude se tato aktivita pochopitelně hudby týkat. A na konci vznikne společné cédéčko,“ vyjekla nadšeně, načež jsme měli zřejmě povinně radostně vyskočit a tleskat, ovšem místností se ozvalo spíše nesouhlasné mručení. Stáňa na něj zareagovala slovy „tak to prostě bude“, čímž veškerá alternativa dostala na frak.

„Ten pedagogickej proces bude o čem jako?“ dotázala se jedna snaživá blondýna. „Jako já se na to samo těším, ale jenom by mě zajímalo... jsem zpívala ve sboru.“

„Výborně,“ zatřepala Stáňa rukama, a aniž by tazatel-

ce odpověděla, nadšeně zavýskla: „A podobně muzikálně nadaných se vás tu najde určitě víc.“

„Nenajde,“ zabručel můj soused, „vedu u nás v organizaci fotooddělení a muzika mě rozhodně nebere.“

„V tom právě spočívá princip neotřelosti praktické výuky, protože já i vás musím namotivovat, abyste se ochotně zapojil,“ vysvětlovala mu Stáňa, „protože i vy sám musíte motivovat děti k práci, ne?“

„Hm, v mém případě se vám to nepodaří,“ zapochyboval. Stáňa zamžikala očkama a raději vyhlásila přestávku.

Sympatický soused se mi během pauzy představil jako Karel a ujistil mě, že kdyby ho nedonutili v zaměstnání, nikdy by na tuto opičárnu nepřistoupil.

„Zjevně si se Stáňou užijeme,“ pravila jsem polohlasně.

„Obávám se, že jo. Ale já na nějaký skřehotání kašlu, mám z toho všeho hlavu jak pátrací balon a nebudu tady šaškovat.“ pronesl umíněně.

„Vidím to podobně.“

Po dvacetiminutové přestávce si to Stáňa přihasila mezi nás s různými bubínky, chrastítky a obdobnými rytmickými nástroji.

„Jsem prostě muzikantka,“ pochlubila se a vypjala o to více své upachtěné dvojky, aby se pánům dostatečně předvedla. Pravděpodobně se nacházela ve fázi lovu. Předtím si totiž postěžovala oné blondýně na své rozpadající se manželství. Tyhle typy, které na sebe během okamžiku všechno vyžvaní, opravdu v lásce nemám.

Stáňa se nadechla a začala předvádět hlasové cvičení, které přerušil neodbytný Karel. Oznamil nám, že se necítí vůbec „namotivovaný“, aby teď vyluzoval nějaké zvuky.

„Budeme ale zpívat všichni,“ uvedla ho do reality Stáňa, a postupně houfovala ty iniciativnější jedince do jakéhosi kruhu.

„Jenomže já nechci zpívat před lidmi, které neznám,“ přidala jsem se ke Karlovi.

Stánina tvář zbrunátněla. „Vás dva pozoruji od začátku dnešního setkání a bylo mi hned od první chvíle jasné, že se nezapojíte,“ vyštěkla a já si připadala jako

na pionýrském táboře, kde jsme museli povinně dělat dřepy, abychom dostali pohled od rodičů.

„Já osobně na tomto kurzu končím, dnes se jedná o úvodní hodinu. Nechám si vrátit školné a chodit sem nebudu,“ oznámila jsem jí. Karel zvedl ruku, že on to vidí podobně, a možná by se býval našel ještě někdo další. Stáňa zatroubila na ústup, protože se jí kurz zjevně začal rozpadat pod rukama.

„V pořádku, nemusíte zpívat, můžete se na nás dívat, nebo se jít projít ven,“ otočila o sto osmdesát stupňů, zatímco skupinka dobrovolníků už asi pět minut chodila stále dokola v kruhu a nic se nedělo.

Stáňa proto svou pozornost přesunula na ně a poručila jim, aby se chytili za ramena a zpívali po ní: „Animá animá animá jo, animá animá animá né,“ A pak to ještě vylepšili na:

„Animá animá animá jo, ani má ani má né, není alanó, není alanó, animá animá animá jó.“

„Cvokhaus,“ ohodnotil situaci Karel.

„Pakárna.“

„Alanó,“ řvala nejintenzivněji ona blondýna, která

zpívala ve sboru (a zřejmě postrádala hudební sluch). V okamžiku, kdy vyloudila obzvláště disharmonický tón, jsme se s Karlem zvedli a utekli na vzduch. Zbylé účastníky jsme pozorovali skrze okno. Až po dlouhých deseti minutách se usadili na zemi a my se poklidně zařadili mezi ně.

Stáňa nám vysvětlila, že po každé aktivitě následuje zpětná vazba, a proto nás vyzvala ke sdělení svých bezprostředních dojmů.

Blondýna se snaživě přihlásila o slovo: „Cítím se úžasně uvolněná, bylo to báječné, Stáňo, úplně jste ve mně rozproudila energii k další práci. A strašně se těším, až budeme pokračovat a natočíme cédéčko.“

V každém kolektivu se najde jedna potenciální superhvězda a jeden hlupák, tahle představovala kombinaci obojího. Nadšení ji však neopouštělo.

Stáňa se pod přívalem její pokrytecké chvály tetelila blahem. Vzápětí však upozornila i na možnost kritiky, neboť i ta podle učebnic náleží do zpětné vazby. Blondýna se tudíž opětovně probudila a ukázala na nás s Karlem prstem:

„Hrozně mi vadí, že se nezapojili tito dva, to není správné, oni se od nás vydělují a dávají nám najevo, jako že jsou něco lepšího než my.“

Jestli chtěla Karla naštvat, podařilo se jí to.

„Hele, koťátko, já tady nejsem kvůli zpívání, ale abych si dodělal papír, co potřebuju pro svou práci, kde rozhodně zpívat ani bušit do bubínků neplánuju.“

„Ale Karle, vy jste nepochopil důležité sdělení – právě prostřednictvím zpěvu a bubínků si můžete nejlépe vštípit principy pedagogického procesu!“ připomněla mu Stáňa.

Karel jen pevně stiskl pěst, neboť ženy se přeci bít nesmí. V tomto duchu jsme se dokodrcali až ke konci semináře, který jsem s úlevou opustila.

Pozdě večer manžel zjišťoval, zda se mi na kurzu líbilo. Podrobně jsem mu vylíčila, co se všechno dělo, a on mě kupodivu poslouchal s poměrně velkým zájmem.

„Ta lektorka je opravdu Stanislava Hamouzková,“ ujišťoval se.

„Jo, a musíme ji oslovovat Stáňo.“

„Nemáš v těch materiálech o kurzu její fotku?“

„Jo, jasně, tady,“ podala jsem mu složku obsahující její stručný profesní životopis. Prohlédl si ji a se zaujetím vykřikl: „S tou jsem chodil přeci na gympl, byla to docela fajn holka. Jmenovala se... Jelínková... a s jejím starším bráchou Tomášem jsem občas hrával fotbal. Někdo mi právě říkal, že se jmenuje Hamouzková...“

„Ty jsi hrál fotbal s jejím bráchou? A kde bydleli?“

„Co si pamatuju, v rodinné vilce na rozhraní Žižkova a Vinohrad.“

„A nebude teda Stáňa sestra toho guru tvojí matky - Žinavárty, protože se přeci v civilu jmenuje Tomáš Jelínek, před časem to na něj vytáhli novináři.“

„Prosím tě, Jelínků je...“

„Viděls někdy jeho fotku?“

„Ne, a ani mě to nezajímá.“

V tom lhal, protože si během chvíle přes mobil nalisoval Mistrovy webové stránky, aby zjistil, že ten docela obyčejný fotbalista Tomáš se dnes věnuje pěstování duchovního růstu, o čemž mi muž chtěl referovat.

„Jeho žvásty na stránkách znám. Ona bude zvláště

postižená asi celá jejich rodina, včetně té Stáni,“ roze-
smála jsem se a docela se těšila, až připomenu tchyni,
s kým se její guru potuloval po hřišti.

Příležitost k tomu se mi naskytl poměrně brzy, pro-
tože paní Singerová se jala přihlásit do fotografické sou-
těže na internetu, kam se měly poslat portréty roztomi-
lých vnuček s pohlednými babičkami. Vypadá sice jako
seschlá švestka s trvale zelenou barvou ve tváři, ale my-
slí si o sobě, že se podobá francouzské herečce Catheri-
ne Deneuve a z těch důvodů musí toto klání vyhrát.

Ve fotografickém ateliéru si zarezvovala celou ho-
dinu a já se tam musela dostavit s Karolínkou. Mladá
fotografka se chovala dosti nervózně a atmosféře nepři-
spívalo ani tchynino peskování. Celou hodinu se Singe-
rová snažila do fotoaparátu tvářit, že je obětavá babička,
ale moc se jí to nedařilo. Karolínka, která ji téměř ne-
znala, se v jejím náručí cítila nejistě a poplakávala.

„Zkazíš mi fotky,“ nabádala ji, ale malá tomu jedno-
duše nerozuměla. Po strastiplných šedesáti minutách
jsme se odebrali do parku, kde mi Singerová obřadně
předala vkladní knížku na Karolínčino jméno s vlo-

ženou pětistovkou a výzvou, abych jí odteď spořila. Připadalo mi to absurdní v situaci, kdy ještě splácíme hypotéku, ale nemělo smysl jí odporovat, čímž jsem ji evidentně uklidnila a ona se mě snad poprvé v životě dotázala na to, jak se mi daří.

„Začala jsem chodit na pedagogický kurz, tak musím vypracovávat různé úkoly a učit se,“ plácla jsem, aby řeč nestála.

„Adínek se o něčem zmiňoval, ale chudák neměl čas mi to ani do telefonu pořádně vysvětlit. Hrozné, kolik má v té funkci práce.“

„No jo, co bychom si počali bez jeho zaměstnání...“

„Ty si vůbec nevázíš toho, čeho se mu podařilo dosáhnout,“ vytkla mi.

„Paní Singerová, víte, mě hlavně zajímá to, že spolu máme dítě, kterému se nevěnuje ani v neděli. Tak k čemu to je?“

„Ach jo, tobě se pořád něco nelíbí a Adínkovi vůbec nerozumíš. Buduje kariéru, tím pádem upřednostňuje svou profesi. To je logické, ne?“

„Hm, v tom se neshodneme, ale asi už jsem pocho-

pila, že ho právě vaše ctižádost přiměla k tomu odstěhovat se po rozvodu raději ke svému otci.“

„Ty jsi zase tak neskutečně hubatá... Co ti je do toho? Adínkovi bylo tehdy deset a prostě si to vybral... Ostatně můj bývalý muž pracoval ve skladu ČKD, takže měl na kluka času dost. Ale já na ministerstvu financí, kolik agendy jsem musela zvládnout... to si neumíš představit...“

Dostávala se pomalu do varu, v němž s oblibou ohnivě popisovala, jak ona vždycky tvrdě pracovala a my ostatní se jenom flákáme, a přitom pominula skutečnost, že hodila syna přes palubu, protože se provdala za emigranta Singera, který ji ohromil svým světáctvím a tučným kontem. Selhala v roli matky a nestála za nic ani v té babičkovské a nějaké zlepšení se od ní čekat nedalo.

„Ne, představit si to asi neumím. Jen by mě zajímalo, kolik prověrek jste tehdy musela absolvovat...“

„To tě nemusí zajímat,“ odsekla mi.

„Nic. Mimochodem na tom kurzu mě vyučuje sestra vašeho guru Žinavárty,“ vrátila jsem se k tématu svého

studia.

„To těžko, Mistr Žinavárta se narodil v Indii v rodině diplomata a nemá žádné sourozence. Navíc v Čechách se trvale usadil teprve před deseti lety,“ odrecitovala mi kus jeho smyšleného životopisu.

„Možná to o sobě tvrdí, ale bydlel se svou sestrou, mimochodem Ádovou spolužačkou, na rozhraní Žižkova a Vinohrad. A Áda s ním někdy hrával fotbal.“

Zalapala po dechu, ale mlčela. Nikdy by totiž neřekla, že se její geniální syn v něčem mýlí. Teď očividně váhala...

„Klidně se ho na to můžete zeptat,“ prohlubovala jsem s chutí její zřetelné rozpaky.

„Já se ptát nikoho nepotřebuji, Mistrovi věřím.“

A bylo vymalováno.

Několik měsíců jsem se s ní neviděla, ani s ní nemluvila. Jednou jsem se jí pokoušela volat, ale odsekla mi, že medituje.

Pedagogický kurz utekl velice rychle a čekaly mě závěrečné zkoušky ve dvou červnových sobotách po sobě. Potřebovala jsem pohlídat Karolínku. U mého muže

jsem pochopitelně neuspěla, jednu sobotu jel s páťáky na výlet a druhou zase ve škole pořádali sportovní den. Bohužel ani můj bratr nemohl, protože začal pracovat ve směnném provozu a nepodařilo se mu prohodit si služby. Už to vypadalo, že budu psát testy v doprovodu Karolínky, až se mi nabídl pan Matyáš. Neměl sice s dětmi žádné zkušenosti, ale ujistil mě: „S Karolínkou to zvládneme.“ Cvičně si s ní proto vyrazil dvakrát na procházku, aby si na něj zvykla, a já tím získala trochu klidu na učení. Upřímně se divil, proč mi můj muž nepomůže, nicméně věděl své.

„Bez něj by ta škola asi spadla,“ ulevila jsem si na adresu svého chotě a děkovala prozřetelnosti za ochotu svého aktuálního tchána.

„Když on je úplně stejný jako jeho matka, ta všechno řeší do nejmenších detailů a velice důkladně, až je to někdy...“

„... nesnesitelné,“ doplnil mě Matyáš. A tím jsme se stali spiklenci, kteří bojovali s imaginárním zlem, tedy svými partnery, jež jsme si přitom dobrovolně uvázali na krk.

„Rozvedete se?“ položila jsem tíživou otázku sobě i jemu.

„Nevím,“ pokrčil rameny, vzal Karolínku do náruče a docela mu to coby nevlastnímu dědečkovi slušelo. Zabořila mu pěstičku do vlasů a pokusila se ho pohladit. Děti instinktivně vycítí, kdo to s nimi myslí dobře.

Tchyně samozřejmě opětovně prožívala složité období a zkoušela nový druh meditace, v němž ji nesměl nikdo rušit. Mistr Žinavárta jí nařídil absolutní soustředění, v němž se nesmí nechat rozptylovat ničím pozemským. Nepřijímala ani běžnou potravu, jenom do sebe ládovala výtažky z různých bylin a pila rozmixovaný oves. Zřejmě tím kompenzovala frustraci ze své prohry v soutěži o nejhezčí portrét babičky s vnučkou. Na publikovaných fotografiích působila podivně odtažitě, čehož si musel každý čtenář povšimnout. Navíc měla protivně pichlavé a nelaskavé oči, které odporovaly představě o vlídné babičce, nejlépe takové, kterou známe z nejslavnějšího románu Boženy Němcové. Tchyně však ve svatém rozhořčení obvinila diváckou i „odbornou“ porotu z předpojatosti a všechny inkriminované

fotografie ve svém počítači vzteky vymazala.

Já jsem se tím nezaobírala, neboť se mi blížily zkoušky, které vypadaly nadějně. Bohužel osud to zařídil jinak a složitěji, protože téměř na poslední chvíli chytila pana Matyáše ledvinová kolika a putoval do nemocnice.

„Co teď budu dělat?“ zoufala jsem si a požádala manžela, aby aspoň v jednom termínu zůstal doma s Karolínkou.

„Neexistuje, ty ses zbláznila! Mám naplánovaný výlet, na čemž nehodlám nic měnit. Je mojí povinností žáky doprovodit, uvědomuješ si to?“

„Nemohl by tě nahradit nějaký kolega?“ zkoušela jsem.

„Nemohl.“

„Víš co, v tom případě na zkoušky kašlu a kurz nedokončím. Já se nerozdvojm. A mimochodem uvrtil jsi mě do toho ty, a teď mě odmítáš podpořit.“

„Tvůj bratr hlídat nemůže?“

„Ne, má službu.“

„Prosím tě, jakou službu, ještě nedávno ležel ve skriptech a teď je z něj pan doktor,“ vysmíval se, čímž

mě dopálil.

„Pořád lepší než pošuk, který si myslí, že když řídí jednu pitomou základku, kormidluje tím celou zeměkouli.“

„To jsi nemusela,“ ohradil se, „zavolám své matce, vysvětlím jí situaci a požádám o pomoc.“

„Tak to jsem hodně zvědavá, zda uspěješ, prochází jakousi půlnoční meditací, nebo co.“

„Nech to na mě, já to s ní umím.“ A odešel do své pracovny, kde strávil dobrých dvacet minut.

Když se vrátil, suše mi oznámil: „V sobotu v 8,30 matce předáš Karolínu na Újezdě a v 10,30 si ji vyzvedneš tamtéž. A hlavně buď přesná.“

„Myslíš si, že za dvě hodiny stihnu dojet na zkoušku, napsat ji a ještě se vrátit?“ zapochybovala jsem.

„Budeš muset, protože matka má od jedenácti hodin svůj program. A odpusť si další poznámky, místo vděku máš ještě tisíc řečí. Uvědom si, že je od ní velice šlechetné, že je ochotná Karolínu takto narychlo pohlídat.“

„Jo, samozřejmě přešlechetné. Já snad zavolám té slečně, co mi doporučovala kamarádka, občas se jí stará

o děti a je spolehlivá. Zkusila bych ji.“

„Ty ses dočista zbláznila, naše dítě svěříš bez rozpaků cizí osobě, která si účtuje určitě nejméně stovku na hodinu?“

„Dovol, abych tě opravila – sto padesát korun na hodinu!“

„Ještě lepší varianta, s tím absolutně nesouhlasím. Domluvil jsem to s mou matkou a basta!“

A mně se udělalo špatně, jen jsem nevěděla, zda více z vidiny testu, nebo ze skutečnosti, že mám Karolínu svěřit té ježibabě. Ale nedalo se na tom změnit vůbec nic, když pan Matyáš stále ležel v nemocnici a lékaři ho odmítali pustit domů.

V sobotu jsem proto značně rozechvělá předávala Karolínu před újezdskou cukrárnou tchyni, která se dostavila s červeným puntíkem na čele a v širokých harémových kalhotách, aby si jí všichni všimli a pochopili... že jí straší na cimbuří. Podala jsem jí instrukce ohledně jídla i pití, ale už v tom bodě jsem tvrdě narazila.

„Chceš mě nutit, abych tomu dítěti cpala tento jed?“

a štítivě se dotkla obyčejné jablečné přesnídávky.

„Jaký jed? Já jsem na přesnídávce vyrostla a nijak mi neublížila.“

„Taky podle toho vypadáš, všichni to dětem cpete a dívte se, že tloustnou.“

Podívala jsem se nenápadně na hodinky a bylo mi jasné, že příští tramvají musím odjet.

„A ten čaj jsi sladila?“ pokračovala v rozboru přinesených potravin.

„Ano, jinak by ho nepila.“

„No jo, pak se nediv, že špatně spí, to jsou ty rychlé cukry.“

„Paní Singerová, omlouvám se, ale potřebuju vyrazit na tu zkoušku.“

„Dobře, ať si nestěžuješ, že tě zdržuju. V 10,30 se tady zase sejdem!“

„Prima, jinak má přšet, takže jsem přibalila pláštěnku. Ale vezměte si klíče, a kdyby se zhoršilo počasí, běžte k nám domů.“

„K vám domů? Ani náhodou, to bych si úplně z bordelu, co tam máš, rozhodila čakry.“

„Z jakého bordelu, proboha?“

„Co si pamatuji, nemáš v botníku srovnané boty podle barev a v koupelně se ti tuhle povaloval zmuchlaný ručník. Jo a Adínek mi prozradil, že luxuješ jen dvakrát týdně!“

„Vzdávám se, chodte si venku, jen prosím navlékněte na kočár tu pláštěnku, ano?“

„Snad nejsem blbá, abych nevěděla, čím se bránit proti dešti,“ ohradila se. Blbá na to byla přitom dost.

Naštěstí se v zátočině objevila tramvaj, do níž jsem naskočila a mohla se soustředit už jenom na zakončení kurzu. Stihla jsem to akorát a zasedla s úlevou do lavice.

V testu se samozřejmě objevila témata, která s námi Stáňa nikdy neprobírala, ale naštěstí jsem se o nich dočetla v literatuře, již jsem pro jistotu nastudovala. Po hodině a půl jsem si mohla oddechnout, že tuto část jsem bez větších karambolů zvládla.

Hůř na tom byla ona iniciativní blondýna, která prý většině otázek nerozuměla, na což si nám vzápětí na chodbě postěžovala. Karel se jen usmál a pravil: „Hlavně, že jste si nazpívali cédéčko. Můžeš si ho pustit na

provázku z okna, třeba ti to prospěje.“

„Nech toho... stejně dobrou třetinu otázek s náma jako Stáňa nekonzultovala,“ vzpomněla si asi na jediné cizí slovo, jež znala.

„Nemluvila o tom, ale v doporučené literatuře se ta témata opakovaně vyskytovala,“ upozornila jsem ji.

„To je ale fakt od té Stáni jako děsně nefér...“

„A kdo z ní na začátku jásal nadšením?“ připomněl jí Karel.

„No jo, abys nerejpal, náhodou mi připadala férová a že jako s náma všechno podrobně probírá...“

„Hm, jenomže právě férová se zdála jenom tobě. Ve skutečnosti nikdy s ničím neporadila, a když někdo nestačil včas odevzdat úkol, hned mu strhla body. U ústních si s ní ještě užijeme,“ prorokovala jsem blížící se nesnáze.

„Nestraš,“ vyděsila se blondýna a požádala mě, abych jí poslala seznam doporučených knih ke studiu.

„Kouknu na to,“ slíbila sama sobě, čímž to pro ni skončilo.

Věřila jsem ale, že navzdory svým neznalostem zá-

věrečnými zkouškami projde. Už od prvního semináře lezla Stáně do zadnice dostatečně obratně a takových lidí se vždycky drží příslovečné „štěstíčko“.

Blondýna mě poněkud zdržela, objektivně vzato asi pět minut. Mrkla jsem na hodinky a trochu se vylekala, protože jsem pospíchala pro Karolínku. Letěla jsem na tramvaj, až jsem málem porazila jednu starou paní, přesto mi spoj ujel a musela jsem čekat na další zhruba čtyři minuty.

„Sakra,“ ulevila jsem si pro sebe, uklidnilo mě však, že se za tchyní dostanu nejpozději s desetiminutovým zpožděním. Za to se snad nestřílí, vždyť ví, že se schválně nikde neflákám.

Bojovala jsem s myšlenkou, jestli jí mám napsat aspoň smsku, ale mávla jsem rukou v přesvědčení, že pokud by se zpoždění prodloužilo, rovnou jí po půl zavolám.

Přesně v 10,31 mi ale zazvonil mobil, na displeji zasvítíl prostý nadpis „tchyně“ a mně se nechtělo ten honor ani zvedat.

Snažila jsem se být milá, pokud je něčeho podobné-

ho člověk uprostřed narvané tramvaje schopen.

„Paní Singerová, zrovna jsem vám chtěla telefonovat, už jedu a za chvíli tam budu.“

Ledový hlas zpovzdálí mi však oznamoval: „Ručička na mých hodinkách ukazuje již téměř 10,32 a ty nikde. Řekli jsme si snad, že se sejdeme v 10,30!“

„Strašně se omlouvám, ale zdržela jsem se ve škole... Opravdu za pár minut jsem u vás.“

„Co si to vůbec dovoluješ, jakých pár minut? Správně bych měla udělat to, že zde v cukrárně Karolínku nechám a půjdu si po svých. Policistům by ses zpovídala ty, ne já! A každý by viděl, jaká jsi příšerná matka!“ zvyšovala postupně hlas.

„Já se opravdu omlouvám, neztejte se, neudělala jsem to schválně,“ mumlala jsem prosebně, až se na mě začali ohlížet spolucestující.

„Promiňte, jedu v tramvaji, musím končit,“ zavěsila jsem, protože jsem nechtěla pokračovat v nesmyslné konverzaci.

Za pár minut, které mi připadaly nekonečné, jsem vletěla do cukrárny rozčuchaná a vyděšená, našťestí

Singerová seděla u stolu. A hned jak mě spatřila, spustila:

„Tak to jsi, děvenko, udělala naposledy. Podívej se na hodinky!“ A nacpala mi je před nos.“ Ukazují 10,39. Devět minut už jsem tu neměla být. Jsi líná, nespolehlivá a neschopná matka,“ vyštěkla a mrskla na stůl třicet korun. „To je za čaj!“ A zabouchla za sebou dveře.

Prodavačka, s níž jsem občas prohodila pár slov, se poněkud třásla, protože jejímu divadlu musela přihlížet. Když zaklapla tchyniny drobné do pokladny, navrhla mi:

„Nechcete si dát větrník nebo věneček, cukr obaluje nervy.“

„Dejte mi oboje,“ požádala jsem ji a ona mi na talířek naskládala požadované zákusky.

„To je vaše tchyně?“ zeptala se opatrně, aby mě asi neurazila.“

„Bohužel...“

„Tak to vás pámbu nemá hodně rád. Já jí normálně uvěřila, že by tady malou klidně nechala samotnou. Ale nebojte se, já bych se o ni postarala,“ dodala chlácholi-

vě.

„Jo, to jste jí uvěřila správně, protože ona je schopná opravdu všeho... a děkuju.“ Odklopila jsem vrchní část větrníku a začala vyjít lžičkou krém.

Karolínka klidně dřímala v kočárku a vypadala spokojeně.

„Obdivuju malou, že v tom jekotu usnula,“ řekla jsem, když se mi podařilo zdolat první zákusek.

„Nedivte se, bába, s odpuštěním, ji honila prý po Petříně, a když se rozpršelo, seběhla s ní dolů a nasáčkovala se mi sem,“ vysvětlila mi záhadu Karolínčiny únavy prodavačka.

„Aspoň nemokly. Ale jinak se vám omlouvám,“ sklonila jsem hlavu a nejraději bych se viděla někde hodně daleko.

„Na to se vykašlete, to mi sem někdy zavítají i horší paničky. I když teda, žádná po mně zatím nechtěla ajurvédský – nebo juvedský? – čaj.“

„Myslíte ajurvédský, ona jiné nepije.“

„No jo, a zobe jenom zrní, takových je dneska hod-

ně. Ale co – flákla jsem jí pigi s citronem a tvářila se, že je to ončo. Houby poznala,“ mávla prodavačka rukou a zabalila mi ještě dva dortíky domů.

Singerová její podvod určitě odhalila a svůj díl si vyleschnu, ale nemohla jsem té dobrosrdečné ženě nic vyčítat. Když jsem jí zaplatila, nabídla mi:

„Pokud byste někdy potřebovala pohlídat malou na hodinku či dvě, tak mi ji sem šoupněte.“ Při tom na mě spiklenecky mrkla. Cítila jsem se trapně, neboť mi vlastně úplně cizí žena nabídla pomoc, a ti, kteří by to měli udělat první, na mě kašlou. V mém životě se už dlouho odehrává všechno prapodivně obráceně. Nastal čas to změnit.

Přemýšlela jsem o tom celé odpoledne a vydrželo mi to až do večera, kdy do mých úvah vpadl manžel, který mi zatelefonoval, aby mi mohl dostatečně vynadat. Vyčetl mi naprosto to samé, co jeho matka, nazval mě nezodpovědnou a nespolehlivou komediantkou a na závěr mě upozornil: „Matka Karolínku už hlídat nebude.“

„Ať si ta čúza trhne nohou,“ ulevila jsem si a zmáč-

kla na displeji symbol červeného sluchátka. Několikrát za sebou mě prozvoni, ale já absolutně nereagovala. Připadala jsem si bezradná a zároveň jsem tušila, že po tomto extempore odtud musím, nebo spíše potřebuji, vypadnout. Následovala ještě palba vyčítavých esemesek, které jsem rovnou mazala. Vzpomněla jsem si na svého bratra a zapnula Skype, abych mu napsala: „Honzo, prosím tě, potřebovala bych se k tobě na nějaký čas nastěhovat, šlo by to?“

„Už to konečně prasklo? Lepší zprávu jsem dlouho neslyšel.“

„Co mělo prasknout?“ nechápala jsem.

„Tvé pošahané manželství, přeci, co jiného?“

Dokázala jsem si živě představit, jak se u toho tváří.

„Jo, rozhodla jsem se vypadnout. Už to nevydržím ani minutu.“

„Jasný, jen teď nemůžu pro tebe přijet, služba mi končí až ráno. Naštěstí klíče máš, takže si vezmi taxíka a zbytek věcí odvezeme v neděli. Ten tvůj krasavec bude stejně trčet v práci.“

Za tento přístup jsem mu v duchu děkovala.

„Fajn, jsme domluvení, sbalím nejnnutnější a s Karolínkou vyrazíme.“

„Jasně, pa.“ Tím jsme byli domluveni.

Taxikář, jenž nás vyzvedl před domem, se vůbec nedivil, proč v osm večer odváží ženu s malým dítětem a čtyřmi taškami na jinou adresu v Praze. Zřejmě vozil odcházející matky častěji, než by bylo zdrávo.

Manžel vážnost situace vůbec nepochopil. Pozdě v noci mi poslal výhružný mail, v němž mě vyzýval, abych se vrátila a omluvila se jemu i jeho matce. Jenomže za co? Za to, že ona je nesnesitelná puntičkářka a on pedant? K čemu mě potřebovali? Asi proto, aby měli koho peskovat. Tak dopeskovali, což mu pravděpodobně vadilo ze všeho nejvíc.

Návrh na rozvod jsem samozřejmě podala já. Muž mě obvinil ze záměrného rozbití rodiny a před soudcem vykládal neuvěřitelné nesmysly. Prý o nás vždycky vzorně pečoval a bez dcery si svůj život nedokáže představit. Přitom si pomalu ani nepamatoval datum jejích narozenin, což mu nepřekáželo, aby podporován svou agilní matkou otočil všechno proti mně.

Když jsem na chodbě soudu zahlédla i pana Matyáše, přepadla mě obava, jestli ho do této nechutné záležitosti také nezatáhli, protože to by mě obzvláště mrzelo.

„Doufám, že se nechystáte svědčit proti mně?“ zapochybovala jsem o jeho přízni, přestože mě uctivě pozdravil.

„Vůbec, o to se nestarám.“

„Aha, trochu mě překvapilo, že tu jste.“

„Hm, chápu, ale důvod mé přítomnosti je prostý,“ sáhl do kapsy saka a ukázal mi pozvánku na rozvodové stání.

„Vy se rozvádíte se Singerovou?“ nevěřila jsem vlastním očím.

„Já ne, ona se mnou. Mistr Žinavárta jí totiž doporučil, aby mě opustila. Prý to škodí její karmě a brzdí v meditaci.“

„Ach jo... ona snad jednou skončí i v jeho posteli...“ prorokovala jsem upřímně.

„Však v ní už skončila,“ podotkl suše a odebral se poslušně ke dveřím, za nimiž se mělo rozhodnout o jeho příštím osudu.

Jaruška

Ten nápad, abych na výlet do Těrlicka vzala i svou tchyni, jsem neměla rozhodně já. Přišla s tím kamarádka Tereza, hospodářka základní školy v Nuslích, jejíž zaměstnavatel toto turistické povyražení pořádal. V autobuse zbylo několik volných míst, která potřebovali zaplnit, a tak si Tereza vzpomněla na mě. A protože s sebou brala i svou maminku, připadalo jí geniální, aby jí společnost dělala právě má tchyně. Mně se to nelíbilo ani trochu, ale když jsem nápad doma konzultovala s manželem Honzou, odhodlaně prohlásil: „Uděláš jí tím radost, protože táta s ní odmítá jet kamkoliv mimo běžných nákupů.“

Chtělo se mi nahlas dodat, že se mu docela nedivím, ale polkla jsem tato slova, a rozhodla se tedy vykonat

něco pozitivního pro rodinu.

Když mi prostřednictvím e-mailu dorazily pokyny k pobytu, začala jsem se docela těšit. Tchyně přípravy prožívala, jako by se poprvé balila na pionýrský tábor, a své nadšení přetavila do neustálého prozvánění, kdy mi pokládala naprosto neuvěřitelné dotazy. Každopádně mé dobře míněné rady příliš nevnímala. Na otázku, proč se mě tedy vůbec ptá, nedokázala samozřejmě odpovědět. V duchu jsem proto svého rozhodnutí zalitovala, avšak vzápětí jsem si umínila, že ty tři dny s ní snad zvládnou v duchu hesla – co mě nezabije, to mě posílí.

Ráno v den odjezdu se celá parta, tvořená převážně učitelkami, sešla o půl sedmé před školou. Já mezi nimi nechyběla, zato po mé tchyni jako by se slehla zem. Zkoušela jsem jí volat na mobil, pak i tchánovi, ale ani jeden to nezvedal.

Obsadili jsme sedadla v autobuse a Tereza mi oznámila: „Pokud se tvá tchyně do deseti minut neobjeví, vyrážíme bez ní.“

„Je mi to jasný, nevím, co se stalo, nereaguje ani na

textovky,“ pokrčila jsem bezradně rameny a myslela si o své ušlechtilosti jen to nejhorší.

Řidič odhodlaně nastartoval motor, když vtom v zátočině vyplula majestátní postava mé tchyně, která nelsa kromě černé tašky na zip ještě jednu nákupní kostkovanou, již mávala ve vzduchu na znamení, ať na ni počkáme. Zatímco jsme si doma všichni v instrukcích přečetli informaci o polopenzi, a většina z nás se proto omezila na malý batůžek, tchyně se očividně vybavila do nepohody.

Když svou těžkou zadnici usadila vedle mě a obložila mě svými zavazadly, svěřila se: „Představ si, Franta mi včera nekoupil vysočinu, a já ji ještě teď sháněla, jinak bych to stihla včas.“

„Jaruško, uvědomujete si, že na vás čekal celý autobus?“

„Já vím, ale přeci nebudu o hladu, to dá rozum.“

„A na co vlastně taháte tu nákupní tašku?“ zeptala jsem se s předstíraným zájmem, protože z jejích útroeb se linul pach smaženiny.

„Na co asi, vezu si v ní jídlo, protože přeci budeme

mít jen polopenzi! Podívej se,“ a začala vytahovat půlku kuřete, šest řízků, zmíněný salám, paštiky a chleba.

„Prosím vás, schovejte to,“ zastyděla jsem se před ostatními. „Nechápu, proč to taháte s sebou, když řidič vždycky zastaví někde na oběd.“

„Tomu nerozumíš,“ odvětila.

V té chvíli se k nám otočila Terezina maminka, distingovaná paní Králová, která se Jarušce představila a jistě si myslěla svoje, když jí Jaruška ochotně nabízela karbanátek.

Další zádrhel nastal, když se na místě pobytu rozdělával nocleh. Jednalo se o dvě buňky se společným hygienickým zařízením. Automaticky jsme si s Terezou postavily tašky do jednoho pokoje, byly jsme na to zvyklé od studijních let.

Paní Králová to respektovala bez problémů, zato Jaruška s mým rozhodnutím rezolutně nesouhlasila a řekla to se mnou v ústraní.

„To mám spát v jedné místnosti s cizí ženskou, jo? Snad jsi mi slíbila, že budeš se mnou na pokoji.“

„Já nic takového neslibovala. Navíc chodíte do po-

stele mnohem dřív než já a nesnášíte, když si večer čtu, tudíž beze mě si lépe odpočínáte.“

„Přeci si tady nebudeš číst,“ napomenula mě.

„Myslím, že o tom si snad mohu rozhodovat sama,“ upozornila jsem ji a ona zmlkla.

Od toho okamžiku se na mě jenom mračila.

Večer jsem prožitky s tchýní spláchla s Terezou dvěma pivy v hospodě, což mi Jaruška samozřejmě druhý den vyčetla.

„Nedivím se, že nemáš nic našetřeno, když utrácíš za podobné věci,“ pokárala mě a hodlala otevřít přednášku o správném hospodaření, k čemuž nedošlo, protože vedoucí zájezdu nás seznámila s dalším programem.

„Za třicet minut vyjždíme na výlet na Radhošť. Ti z vás, kterým lanovka způsobuje nevolnost, máte rozchod, ale můžete pochopitelně vyrazit s námi a třeba se projít v lese, nebo můžete zůstat tady na chatě.“

Přihlásila jsem se mezi prvními a ubezpečila ostatní, že jim zamávám nahoru na kopec a tím končím, neboť z výšek, lanovek a podobných věcí se mi dělalo opravdu nevolno. V tom jediném jsem se shodovala s tchýní,

kteřá odmítla vystoupat i na Petřín.

Když jsme pod Radhoštěm vylezli z autobusu, hledala jsem trasu, kterou se vydám na procházku. Tchyňi jsem oznámila, ať si podniká, co uzná za vhodné, protože představa, že potkáme x turistů s batůžky a ona potáhne svou kostkovanou tašku, mě dost děsila. Naplánovala jsem si to celé hezky, avšak zhatila to jedna učitelka chemie, která tchyňi mezi řečí prozradila, že jízdenka na lanovku je v ceně zájezdu. Tchyňě se nejprve zeptala, jestli by jí vstupné nemohli vrátit, když ho nevyužije, ale s tím neuspěla, a proto se rozhodla, že ty peníze nenechá ležet ladem a onen lákavý zážitek si v žádném případě neodepře.

„Půjdeš se mnou,“ nakázala mi.

„Nepůjdu, nesnáším lanovky,“ oponovala jsem.

„Připadáš mi pěkně zbabělá,“ vysmívala se mi.

„Nevím, kdo je tu zbabělý, protože já na Petříně hysterický záchvat nedostala,“ připomněla jsem jí dávno zasunutou historku.

„Co to zase vytahuješ... Podívej se, lanovka vede kousek nad zemí,“ a ukázala před sebe, aby doložila ne-

škodnost tohoto zařízení.

„Ano, protože se nacházíme v údolí, ale nezapomeňte, vede do kopce.“

„Prosím tě, přeháníš, když to zvládnu já, ty taky!“

Zbytek zájezdu už pomalu obsazoval sedačky, jedna dvojice vedle druhé, a tchyně začala mít strach, že se hádáním se mnou o tuto vzácnou příležitost připraví. Nasadila proto účinnější taktiku a začala škemrat, žadonit, až jsem svolila. Kostkovanou tašku mi vrazila do náruče a za okamžik jsme se obě vznášely nad údolím.

„Pod náma je příšerná díra, co když spadnu?“ kňourala. Ani já jsem se necítila nejlépe, snažila jsem se dívat před sebe a nevnímat, co se odehrává pode mnou.

„To zábradlíčko sotva drží,“ zatahala za kus kovu a přitiskla se ještě víc ke mně, až se mi bodec salámu v tašce zapíchnul do žeber.

„Au, musíte se na mě mačkat?“ ohradila jsem se.

„Co když spadnu, já spadnuuuuuuu,“ kvílela.

„Houby, ještě to vydržte, už se pomalu suneme nahoru a tam si prohlídnete sochu Radegasta.“

„Ten je mi úplně ukradenej.“ Její poslední slovo té-

měř zaniklo ve skřípotu, který doprovodil naprosto neočekávanou událost – lanovka se náhle a prudce zastavila přesně na úpatí kopce.

„Ježíšmarjá, co se stalo, mě úplně píchlo u srdce,“ lamentovala Jaruška.

„Jak to mám vědět, nevím, možná se něco rozbilo,“ uvažovala jsem nahlas.

„Rozbilo, to mi ani neříkej, to nás tu nechají trčet nad údolím?“

Podívala jsem se na hodinky. Pak jsem se rozhlédla pořádně kolem, ale nic mimořádného jsem nespátřila, vlastně se vůbec nic nedělo, jen naproti nám seděl pán s dvěma malými dětmi, kterým to připadalo velice zábavné. Záviděla jsem jim přirozenou živost, s níž bezstarostně klátily ve vzduchu nohama. Můj žaludek se totiž vzpíral skutečnosti, že právě visíme nad údolím. Zavřela jsem oči a pokusila se zhluboka dýchat, ovšem Jaruška mi toho nedopřála, protože do mě prudce strčila.

“Nespi, je mi strašně špatně, zavolej někam, já tady nebuduuu.“

„Uklidněte se a přestaňte do mě šťouchat,“ požádala jsem ji.

„Ty jsi teda povedená, takhle se chováš ke starší dámě, jo?“

Nejraději bych ji ujistila, že tu žádnou dámu nevidím, ale nehodlala jsem ji ještě více dráždit.

Minuty se příšerně vlekly a stále se nic nedělo.

„Kristepane, to jim je jedno, že tu ve vzduchu trčej lidi?“ zahalekala Jaruška do prázdna, ale nikdo jí neodpověděl.

Chtěla jsem si zacpat uši, avšak tím bych zřejmě upustila tu její příšernou tašku, proviant by se rozkutálel dole hluboko pod námi a Jaruška by mě proklela do třetího kolena.

Lanovka sebou trhla až po dlouhých dvaceti minutách a uvedla se opět do pohybu. Před námi se brzy objevil cíl.

„Jak se z lanovky vystupuje?“ vyzvídala Jaruška a vyskočila téměř v poslední vteřině, jinak by zřejmě plynule pokračovala zpátky dolů.

Já jsem ji následovala a měla jsem co dělat, abych to

stihla a nespada na ty její zpropadené řízky.

Na pevné zemi mi Jaruška vytrhla tašku z náručí a pečlivě kontrovala, zda její potravinové zásoby přechkaly předešlé nesnáze. Napadlo mě, jestli zrovna řízky nebudou už tancovat čardáš, vyvařila je totiž v autobusovém vedru a teď na ně dostatečně dlouhou dobu svítilo ostré slunce. Ovšem na druhou stranu český řízek přežije vše, dokonce přímořské klima slunného Chorvatska. A jak znám Jarušku, celé hody stejně dokončí tím, že si preventivně kousne do syrové cibule, protože prý vypaluje bacily.

Než Jaruška stačila doprobrat své zásoby, z lanovky začali vyskakovat lidé s koly, ani by mě nenapadlo, že lze tento dopravní prostředek dovézt až sem. Každopádně díky nim jsme předtím zůstali dlouhou dobu trčet ve vzduchoprázdnu. Svíral mě z toho žaludek. Jeden člen cyklistické party ke mně posléze přistoupil a požádal mě, abych je zvěčnila na památku.

„Co chtěl?“ ptala se Jaruška, když se uvedla opětovně

do normálního provozuschopného stavu.

„Ale nic...“ mávla jsem rukou a vykročila směrem, kde měla stát socha Radegasta. Jaruška pomalu kráčela za mnou, evidentně nikam nespíchala.

„Zpátky lanovkou nejedu,“ oznámila jsem suše kamsi dozadu.

„Já taky ne,“ souhlasila.

„Vždyť to máte zaplacené.“

„Čert to vem, přeci se kvůli pitomý lanovce nezabiju, ještě teď se mi houpe žaludek. – Kde je ten Radegast?“

Radegast zmizel. Místo majestátní sochy se skvěl na podstavci cedule s vysvětlením, že milý pohanský bůh se nachází v opravě.

Jaruška si toto oznámení přeslabikovala a ulevila si: „Já se picnu, tak já se sem řítím, riskuju přitom život a nakonec se u něj ani nevyfotím! To byl pěkně hloupý nápad mě na ten výlet brát. Že jsem radši nezůstala doma.“

„Proč jste si teda stěžovala, že vás Franta nikam nevezme?“ provokovala jsem ji.

„Ale vezme, slíbil mi, že pojedeme do Mariánek.“

„Já vím, na otočku a se svačinou, abyste neutratili... Jdu si koupit pohled,“ a vykročila jsem směrem k chatě se suvenýry. Slušnost mi nedovolila se pro Jarušku nevrátit, přeci jen před čtyřiceti lety porodila mého muže a tento její počin mě zavazoval nenechat ji napospas.

Objevila jsem ji sedící přímo na soklu pomníku. Pokojně zdolávala vršek salámu, přikusovala k němu chleba a tvářila se náramně spokojeně. Vůbec jí nevadilo, že si ji někteří turisté fotí jako příklad typicky české exotiky. Nakonec jsem si ji také vyblejskla, abych manželovi ukázala jeden z důvodů, proč s ní příště nikam nepojedu.

„Připomínám, že máme za dvě hodiny pod lanovkou sraz,“ přišla mi esemeska od Terezy.

„Jaruško, musíme se vrátit,“ vyzvala jsem ji a doufala, že mě poslechne.

„Já ještě nedojedla,“ upozornila mě.

„Nebojte, autobus nás zaveze do prima hospůdky, kde si dáme oběd, takže jdeme,“ zavelela jsem.

Jaruška s mírně zoufalým výrazem nacpala salám zpátky do tašky a lesními serpentínami se mnou pokračovala.

čovala k místu, kde čekal autobus.

Tchyně si odnesla tašku dovnitř a Tereza se mě nevinně dotázala: „Jaký to bylo?“

„Příšerný po všech stránkách, že se vůbec ptáš.“

„Nezlob se, já ti nakukala, abys ji vzala.“

„V pohodě, obě jsme to myslely dobře, ale...“ nedořekla jsem, protože se k nám přirýtila Jaruška.

Řidič nás nahnal dovnitř a pokračovali jsme v cestě, až se před námi objevil vývěsní štít s názvem „U Kocmanů“, kde měl náš zájezd rezervovaná místa u stolu.

Před vchodem typicky horské chalupy se tyčila tabule lákající na menu složené z polévky a hlavního jídla. Vařili tu poctivé hotovky, přesně takové, které člověku dodají potřebnou energii.

Jaruška pečlivě zkoumala tabuli a nevěřičně kroutila hlavou.

„Co zíráte, pojďte.“

„Běž sama,“ odmítla mě.

„Proč zase,“ obrátila jsem oči v sloup.

„Proč? Za polívku a jídlo chtějí sto dvacet korun, chápeš, sto dvacet korun, to je strašný,“ zalomila ruka-

ma, „ a navíc já mám s sebou kuře.“

„Kuře si dáte na svačinu. Všichni budou normálně obědvat a jen vy se budete cpát svačinou.“

Nevšíkala si mě a opakovala jako ve snách: „Sto dvacet korun, sto dvacet korun...“

Kručelo mi v břiše, a proto jsem usoudila, ať si dělá, co uzná za vhodné.

„Jaruška nemá hlad,“ nahlásila jsem vedoucí zájezdu, ale záhy této lži litovala. Ona se totiž usadila přímo na obrubník naproti restauraci a v této pozici se jala poobědvat. Přes okno byl patrný každý její pohyb, a tak nám připravila jedinečné divadlo. Snažila jsem se tvářit, že k ní nepatřím.

„Tvoje tchyně je opravdu hodně divná,“ špitla Tereza, když zabořila lžičku do kulajdy. „Přívlastek divná považuji za poměrně taktí označení,“ usmála jsem se a vnitřně se rozhodla, že si nehodlám zbytek výletu zkažit. Bohužel osud to zařídil jinak.

Většina z nás ještě ani nedojedla polévku, když se mezi dveřmi objevila na pohled konsternovaná Jaruška. Bez varování na celou hospodu vyjekla: „Představte si,

co se mi stalo!“

Oči všech se soustředily na ni a ona pokračovala ve vyprávění: „Tak já si vyrovnám na trávník vedle sebe kuře a salám, a než jsem vyhrabala okurky a chleba, někdo mi to kuře se salámem ukradl!“

Číšník, který zrovna procházel kolem ní, lakonicky konstatoval: „To byl pravděpodobně Beny, šéfvů bernardýn, sežere všechno.“

„No jo, ale dyť já u toho seděla a ničeho jsem si nevšimla,“ dodala téměř plačky.

„Jo, jo, paninko, ten umí bejt tišší než myška, onehdá z kuchyně vytahal talíř palačinek.“

„A to ho nemůžete někde přivázat, když sem chodí lidi?“ namítla tchyně.

„Paninko, hostům ze stolu nic nesebere a chodník není žádná jídelna,“ pravil značně zvesela a dál si hleděl své práce. Jaruška se zaškaredila a já měla chuť se zahrabat deset kilometrů pod povrch zemský.

Trapnou situaci se pokusila vyřešit za každých okolností slušná paní Králová, která Jarušce přistrčila židli a do ruky jí vložila jídelní lístek.

Jaruška se však při pohledu na jednotlivé položky chytila za srdce: „Mně je nějak zle, po tom šoku ani nemám hlad...“ Načež nám sehrála solidní divadelní představení, kdy asi brzy omdlí, a my jí tu přitom nutíme kus žvance.

„Proboha, neštvěte mě a něco si objednejte,“ nakázala jsem jí.

Poněkud se stáhla a nasadila výraz á la neuvěřitelná chudinka. Se vzdycháním otevřela lístek a začala odříkávat:

„Po kachně mě bolí žaludek, špenát je těžkej... Tak snad ty míchaný vajíčka...“ vybrala si prakticky nejlevnější položku.

„Vajíčka vám budou stačit?“ divila se paní Králová.

„Jo, já zase tolik nejím,“ vědomě zalhala.

„Objednejte si něco pořádného, já to zaplatím,“ poručila jsem jí natolik razantně, až všichni pochopili, že ještě pět minut a zřejmě poprvé dojde v tomto mírumilovném podniku k nefalšované vraždě.

„Třeba tu vepřovou,“ zakuňkala pod tíhou výhrůžných pohledů a nejenom já jsem si oddechla.

Na to, že neměla vůbec hlad, zbaštila všech šest knedlíků a ještě si postěžovala, že za ty peníze mohli dát víc zelí. Nikdo však nenašel sílu to komentovat a paní Králová, zřejmě aby jí zacpala pusou i v druhém kole, jí objednala zmrzlinový pohár na svůj účet. Sladké rozproudilo v tchyni novou krev a rozhodla se postěžovat si na svůj těžký život, abychom pochopili, proč si nemůže dovolit stravovat se v restauraci.

„Víte, já mám hrozně malej důchod, беру jen patnáct tisíc,“ svěřovala se hlasitě mladé vychovatelce, takže to slyšel celý lokál. Zřejmě se těšila, jak tím otevře debatu na své oblíbené téma peníze, ale tentokrát opravdu narazila. Většina kolegyň oné dívky ztuhla. Tereza mi posunky naznačovala, ať Jarušku včas zarazím, ale to po mně chtěla moc.

„Představte si,“ pokračovala sebevědomě tchyně, „že mi měli přidat pět stovek, a přidali pouze dvě! A přitom je všechno čím dál tím dražší.“

„Vrátíme se do autobusu, Jaruško,“ navrhla jsem jí a zároveň vmáčkla Tereze peníze na útratu. Jemně jsem

popadla tchyni za rameno a vedla ji z hospody pryč. Naštěstí se nebránila.

Posadila se na obrubník a já chodila naštvane sem a tam, až vyšla ven Tereza, která mi vyčetla: „Promiň, ale na mě je to fakt silný kafe. Moje máma dostává penzi deset tisíc a po tátově smrti žije přitom sama... a ta mladá vychovatelka, chudák, vydělává pár korun... a tvoje tchyně si dovolí před nimi stěžovat.“

„Terezo, já jsem z toho úplně nešťastná, věř mi, takovou ostudu si snad nezasloužím...“

„Ach jo, zřejmě se ti paní tchyně dosud neukázala v plném světle, co?“

„Ne.“

„Hm, budeme to muset zvládnout... No neva, dáme panáka,“ a přátelsky mě poplácala po zádech.

Když jsem byla malá, odškrtávala jsem si namalované domečky a podle nich počítala dny, které zbývají do mého odjezdu za dědečkem. Teď jsem měla chuť namalovat si domečky na každou minutu. Odjezdu jsem se opravdu nemohla dočkat.

Tchyni jsem večer vylákala do lesíka vedle chaty,

v níž jsme bydleli, a tam jsem se jí narovinu zeptala, jestli jí není hanba povídat všechny ty trapnosti před lidmi, kteří si to rozhodně nezaslouží. Vzmohla se jen na „eeeeeeeeee“ a už se mnou nepromluvila.

Nejraději bych se bývala opila do němoty, avšak zůstal před námi ještě poslední cíl - nedělní návštěva polské tržnice. Pochopila jsem, že pokud nemá dojít k mezinárodnímu skandálu, musím tchyni doprovodit, ačkoliv bych si raději prohlédla památky.

Jaruška si rozhodně nemohla tržnici nechat ujít, protože ji sousedka z domova navnadila výrokem: „V Polsku je strašně levně.“ Slůvko levně působilo na Jarušku za všech okolností magicky.

A tak zatímco se Tereza s maminkou vydaly poznávat krásy středověkého hradu, já v devět ráno s Jaruškou vcházela do nefalšovaného mumraje, v němž se mísily davy lidí u stánků. Jaruška zde doslova roztála a nadšeně ohmatávala vystavené předměty. Věděla jsem, že jestli se tu nechci otravovat celý den, musím ji donutit, aby upřesnila cíl svých nákupů, protože jinak

bude všude jen očumovat a obtěžovat a nic z toho.

„Co si vlastně chcete koupit?“ obrátila jsem se na ni.

„Nějaký prádlo.“

„Dobře - jdeme ho najít!“

„Ne, počkej, tamhle mají košíky a mně se ten, co nosím na houby, rozbil. Podívám se...“

Když se přehrabovala v hromadě proutěného zboží a prohlížela si už desátý kousek, nevydržela jsem to a navrhla jí:

„Nějaký si už konečně vyberte, ať můžeme pokračovat dál.“

„Nevím jaký... snad tenhle tmavší...“ a vylovila z hromady kus, který stihla osahat už před pěti minutami.

„Kolik stojí?“ zeptala se mě zcela nepochopitelně.

„Netuším.“

„Kolik to stojí?“ vrhla se na prodavače a div mu košík nezarazila do zubů.

Odpověď jsem nepostřehla, zato jsem si všimla, že se Jaruška chytila za imaginární srdce a mumlala si pro sebe: „Dvě stě padesát korun, dvě stě padesát korun...“

Znechuceně vrátila předmět na původní místo.

„Jdeme,“ oznámila mi, jako by se nechumelilo.

„Nechápu, vy si nic nekoupíte?“

„Chce za něj dvě stě padesát korun,“ zopakovala s důrazem na zjevnou nemravnost této částky.

„Vždyť v Praze ho dostanete mnohem draž.“

„To jo, ale já ho vlastně nepotřebuju, Franta mi ten, co mám doma, opraví a do lesa mi stačí.“

Nedokázala jsem si představit, jak bude tchán, vyučený malíř pokojů, vyplétat celé dno, ale na druhou stranu – ona ho k tomu jistě přiměje.

„Nalevo máte to prádlo,“ upozornila jsem ji.

„Ale to je nějaký obchod,“ zapochybovala.

„Právě, aspoň tam najdete slušnější věci než vyloženě ve stánku.“

„To bude drahý.“

Nehodlala jsem s ní o tom diskutovat a dostrkala jsem ji do prodejny.

Prodavačka našťěstí hovořila obstojně česky, a proto jsem konverzaci ponechala na své tchyni a sledovala ji zpovzdálí.

„Chtěla bych kalhotky, na sebe,“ a přitom rozmáchla rukama.

Slečna ochotně vytáhla několik pestrobarevných kousků.

„Jo, a chci jenom bílý, kvůli praní.“

Slečna vyčlenila požadovanou barvu a položila vybrané spodňáky před tchýni. Ta je drahnou dobu otáčela a zkoumala každou nit, až na jedny vítězoslavně ukázala. „Ty se mi líbí, kolik stojí?“

Prodavačka jí plynně odpověděla: „Osmdesát korun.“

„Cože,“ tchyně zbledla, „osmdesát korun za kalhotky?“

„Ano, paní, to je dobrá kvalita,“ a odhalila cedulku uvádějící složení materiálu.

„Pěkný jsou, ale strašně drahý, u nás je Vietnamci mají za třicet,“ zadrmlila a prodavačka jí evidentně nerozuměla.

„Já nerozumím...“

„Marto, prosím tě, řekni jí anglicky, že u nás je Vietnamci prodávají za třicet a ona za ně chce osmdesát ko-

run.“

„Vy jste se zbláznila,“ ohradila jsem se a vykročila směrem ke dveřím.

Tchyně si tedy rozhodla poradit sama a velice zřetelně slabikovala:

„Dě-ku-ju-to-je-moc-Jsem-chu-dá-dů-chod-ky-ně-ví-te?“

„Šedesát,“ navrhla poněkud zoufalá prodavačka.

Neměla jsem na to nervy a vyšla jsem raději ven na čerstvý vzduch.

Za okamžik se venku kupodivu zjevila Jaruška s kalhotkami v ruce, otáčela je proti světlu a vysvětlovala: „Kontroluju, jestli nemají nějakou vadu, když za ně chce šedesát korun...“

„Buď si je kupte, anebo pojďte. Už toho mám plný zuby.“

„Jo, prosím tě, uklidni se, já si je koupím. Stejně nemám k doktorovi žádný slušnější.“

Vrátila se do obchodu a znovu se vynořila až po deseti minutách. Tvářila se, jako by jí někdo umřel.

„Co se zase přihodilo?“ vyzvídala jsem.

„Musím si sednout... Představ si, že jsem se ještě ptala na košilku a ona mi ji nabídla za sto korun! Chápeš to?! Za stovku! Tak jí povídám, že ji nosím jen pod trička, proč za ni chce tolik?“

„Hm, mě to ale vůbec nezajímá, máte aspoň ty kalhotky?“ zahřímala jsem.

„Jo, ale řeknu Bláhový, jako sousedce, že tu teda vůbec není levno!“

V tom okamžiku pohár mé trpělivosti přetekl. „A víte co, laskavě se tu courejte sama,“ ukončila jsem naše společné nakupování a zamířila směrem k východu z tržnice. Jaruška mě však zjevně nepochopila a klopýtala za mnou.

„Bojím se, že se ztratím,“ volala prosebně. Zastavila jsem se a počkala, až mě dojde.

„Chápete, že jste s těmi penězi naprosto nesnesitelná a že mě už ani nebaví to poslouchat?“

Jaruška se vytasila s tou nejpodlejší výmluvou: „Já za to nemůžu, můj táta pil a my neměli dost peněz, proto je šetřím.“

„Proboha, ale váš otec zemřel před třiceti lety, vy

sama jste už padesát let dospělá, měla jste s tím už dávno něco udělat, protože to přeci není normální!“

Vysmrkala se a naprosto nevinně se zeptala:

„A co je nenormálního na šetrnosti?“

„Ach jo. Dobře, nechte mě teď o samotě, prosím, potřebuju se uklidnit.“ A dala jsem se doslova na útěk.

Zastavila jsem se až u stánku se smaženými pstruhy. Stoupla jsem si do fronty a těšila se na tu velkou dobrotu, kterou si s chutí dopřádám při každé vhodné příležitosti. Našla jsem dokonce volné místo u stolu, a když jsem si k němu nesla voňavou rybu doplněnou o výtečné místní nakládané zelí, doufala jsem, že tím smažu veškeré špatné pocity, které mi víkend s Jaruškou přinesl. Myslela jsem si to ale špatně. Za pár vteřin mě vezele zdravila Jaruška. Zatmělo se mi před očima.

„Jak jste mě našla?“

„Bolí mě nohy, musím si sednout,“ reagovala zcela nesmyslně.

„V pořádku, sedněte si a nechte mě v klidu najíst, prosím.“

„Jé, co to máš?“ povšimla si lákavě vonící ryby.

„Snad vidíte.“

Snědla jsem první sousto a ona zapíchla prst do pstruhova oka: „Kolik to stojí? Já koukala na ceduli a tam to uvádí jen ve zlotých. Kolik je to korun?“

„Mlčte, prosím.“

„To se ani nemůžu zeptat na cenu?“ dodala dotčeně.

„A mohla bych ochutnat?“ otravovala dál.

„Ne, já se chci najíst, vše ostatní budu řešit až pak. A jestli chcete rybu, tak si ji kupte.“

„Ty seš teda dneska nějaká nervózní!“

Myslela jsem, že vyletím z kůže. Mrskla jsem nožem o táč a ztratila se v davu.

Když jsme se zase sešli všichni u autobusu, neprohodila jsem s Jaruškou jediného slova, a dokonce jsem si záměrně vybrala opuštěné sedadlo za řidičem. Pokoušela se mě udobřit a na usmířenou mi nutila značně odležený řízek, což jsem odmítla a ona si všem postěžovala na mé chování.

„Potřebuje kvalitního psychiatra,“ navrhla Tereza, která pochopila, že se asi něco v tržnici stalo.

„Souhlasím, jenomže v tomhle věku už s ní nikdo nic nezmůže, nezmění se,“ pokrčila jsem bezradně rameny.

„Chceš mi tím naznačit, že se zabydlela v režimu „já jsem normální a všichni ostatní jsou letadla“?“

„Bohužel ano. Upřímně – až teprve během tohoto víkendu jsem poznala její povahu. V běžném životě jsem totiž některé věci a události přehlížela. Asi naše vztahy přehodnotím, to se opravdu nedá...“ a cítila jsem, jak se mi slzy derou do očí.

„Chápu, člověk by se z toho sám zbláznil.“

„Právě, Terezo, a taky mi docvaklo, jaký měl Honza asi příšerný dětství.“

„Moc růžový zřejmě ne... Přesto ses jednou zmiňovala, že tchán se chová relativně v pohodě,“ připomněla Tereza náš starší rozhovor.

„Jo, ale už je ze své manželky za ta léta trochu na palici a má tendenci se přizpůsobovat.“

„Nediv se mu, jinak by s ní nevydržel,“ podotkla Tereza a já jsem s ní nemohla nesouhlasit.

Tchán to s Jaruškou kroutí už pětáctýřicet let, uvědomila jsem si, když na mě vesele mával před školou v Nuslích. Tvářil se radostně a měl k tomu důvod. Z jeho pohledu se nic nestalo, naopak strávil tři pohodové dny bez Jaruščiných úzkostí a naříkání. Vlastně to vypadalo, jako by sám vyrazil na dovolenou, kde si báječně odpočal. Jaruška naopak působila unaveně a bez váhání zaplula do auta a zabouchla za sebou dveře.

„Jak bylo?“ zeptal se mě tchán, když strkal její tašky do kufru.

„Ptáte se na počasí, nebo na Jarušku?“

„Na obojí.“

„Pocasí krásné, příroda krásná, ale Jaruška... Nepochápu, že s ní dokážete žít v jedné domácnosti,“ litovala jsem ho.

„Ona není přeci tak špatná,“ zastal se jí.

„Ne, vůbec, jen jsem konečně pochopila, proč s ní odmítáte jezdit na výlety a společné dovolené.“

Tázavě se na mě podíval a já raději kývla na pozdrav a pospíchala domů.

Honzovi jsem pak barvitě vylíčila všechno, co jeho

matka během víkendu prováděla. Díval se na mě přitom dost smutně a svůj názor shrnul do lakonické věty: „Ona prostě odjakživa dělala ostudu.“ A tím to pro něj skončilo. Přesto výlet na Radhošť jednu výraznou změnu přinesl.

Pokaždé, když má Jaruška tendenci začít hořekovat na téma, jak se nikam nedostane a nepodívá, Honza ji bez váhání pošle do příslušných mezí.

Lída

Když se můj tchán před pěti lety rozhodl, že se raději rozvede dříve, než se v afektu dopustí domácího násilí, gratulovala jsem mu mezi prvními. Jeho paní totiž patřila k tomu druhu lidí, kterým se nikdy a ničím nezavděčíte. A nejen já jsem to velice těžce snášela.

Bohužel si však tchán ani ne rok po rozvodu přivedl do rodiny nový model, tedy poněkud mladší, ale o to výživnější. Jmenovala se Lída Horáková, bylo jí čtyřicet let a kromě jiného se vyznačovala neuvěřitelnou leností a navíc každému svému dítěti dopřála luxus vlastního otce.

Její smutný příběh začal už v horkém červenci roku 1989, kdy nastoupila do slavného podniku Restaurace a jídelny. Během prvního měsíce pochopila, že tady bude muset skutečně pracovat, a proto napřela síly a vy-

běhala si částečný invalidní důchod. Po těchto dramatických událostech zasedla ve vrátnici v centrále firmy a s úspěchem se tohoto místa drží dodnes, až na drobné přestávky vyplněné mateřskou dovolenou.

Lída si svůj mizerný příjem potřebovala pochopitelně vylepšit, což se jí dařilo uzavíráním více či méně výhodných sňatků, z nichž jí vždycky zůstal nějaký majetek a především pak zajímavé alimenty, nad jejichž výší její bývalí partneři mnohdy hořce zaplakali. Ovšem některé ženy si to umí docela pohodlně zařídit a Lída v tomto směru vynikala.

Ani ne za rok a půl po seznámení s opuštěným tchánem mu snaživě povila dceru Simonku a tím vstoupila natrvalo do naší přítomnosti. Navíc tchán, příznivec staré školy, se s ní hnal ochotně a rychle k oltáři a tím si ho nevěsta doslova pojistila po všech stránkách.

Svatby jsem se nezúčastnila, vyslala jsem na ni svého muže Pavla a Lídě jsem se nadále obratně vyhýbala. Nestálo mě to ani příliš úsilí, protože v péči o malou Simonku vypomáhaly starší děti, tím pádem jsem se

nemusela vůbec angažovat. Pouze Pavel se občas stávil otce navštívit, i když stále raději zůstal v ústraní v duchu hesla, že jednu čarodějnici už má, a to vlastní matku.

Lída si uměla získat pozornost lidí a rovněž je dokázala báječně zapojit do svých plánů. Tím pádem se jí podařilo zaujmout i mého muže, a tedy nevlastního syna, prohlášením, že mu na týden v létě zapůjčí hausbót, který zdědila po svém otci. Nejednalo se ale v žádném případě o projev dobré vůle, neboť za tuto službu očekávala výpomoc s úklidem lodě. Vidina sedmi dnů na vodě Pavla doslova nadchla. Mě už poněkud méně, protože jsem o Lídiných pracovních návycích a schopnostech tušila své, a navíc jsem se s ní opravdu nechtěla nijak sbližovat. S tímto odmítavým postojem jsem pochopitelně narazila.

„Myslím, že nastal ten správný čas se s ní spřátelit,“ podotkl Pavel. „Simonce je už rok a půl, měli bychom s nimi udržovat nějaký pravidelnější kontakt.“

„Simonka je mi, upřímně řečeno, ukradená, stejně to zase dopadne...“

„Nesejčkuj,“ napomenul mě Pavel a já nakonec musela ustoupit.

A tak jsme v ono osudné nedělní ráno vstali v sedm hodin, abychom se vydali směrem na Slapy vybaveni přesnými instrukcemi od tchána a rovněž úklidovými prostředky.

V autě jsem si plně uvědomila, že z této šlamastyky se tentokrát rozhodně nevyvléknu.

„Abych se přiznala, vůbec se na tu ženskou netěším,“ pronesla jsem tragickým tónem, když jsme míjeli ceduli Praha – přeškrtnuto.

„Neboj, to bude dobrý, vždyť má i kladné stránky,“ přesvědčoval mě Pavel.

„Zatím jsem si jich nestačila všimnout,“ řekla jsem trochu výsměšně.

„Nech toho, prosím, je to manželka mého otce. Jo ale... jak bych ti to řekl... jenom se nediv, pokud mi bude sahat do rozkroku a na zadek.“

„Co? To myslíš vážně, nebo si děláš legraci?“

„Vážně, protože ona to tak dělá vždycky.“

„A proč?“

„Nevím. Asi se jedná o nějakou její úchylku. Případá mi trochu jiná než většina lidí.“

„Souhlasím,“ vydechla jsem překotně a přitom mě napadlo, proč zrovna v naší rodině musíme mít takovou ženskou.

„Stejně ale nechci věřit tomu, že tě osahává i před tátou. Jemu to jako nevádí?“ podivovala jsem se a dumala nad tím, jestli se tady někdo nezbláznil.

„Jo, normálka před ním, zřejmě si zvykl. Musí totiž poslouchat.“

Pohlédla jsem směrem k nebi, tedy směrem ke střeše auta, a kdybych se modlila, neomezím se pouze na jediný Otčenáš. Očima jsem začala brzdít tachometr a přemýšlela, jak se dopustit autonehody, aby se vlastně nic vážného nestalo, ale my jsme nikam nemuseli.

Pavel vytušil mé obavy a jal se mě utěšovat: „Neboj, to se zvládne.“

Chtěla jsem mu odpovědět, aby mluvil hlavně za sebe, ale už jsem nemohla nic změnit, a tudíž jsem si to musela vychutnat se vším všudy.

Zaparkovali jsme v blízkosti několika zakotvených hausbótů, z nichž ten prostřední, částečně natřený žlutou barvou, patřil Lídě.

Vyběhla nám vstříc, pokud se u ní dalo hovořit o běhu. Divoce se na nás vrhla, nejprve olíbala a osahala Pavla a poté se obrátila na mě, vřele mě tiskla v náruči a slibovala:

„Martičko, musíme si konečně tykat.“

Zvedl se mi žaludek, a proto jsem něco nesrozumitelně zablekotala. Ona si toho vůbec nevšimla a hnala nás na palubu.

Tchán dřepěl na podlaze a snažil se neobratnými pohyby umístit na jednu hromadu povalující se papírky od čokolád, obaly od sušenek a další zmet' nepořádku, která se tu rozprostírala v neuvěřitelném množství.

Lída si sebevědomě prohrábla své značně prořídle dlouhé vlasy a pyšně pravila, jako by to s těmi papírkami souviselo:

„Jsem si je musela umejt, jsem je měla mastný...“

Bohužel jsem jí nemohla upřímně poradit, aby příště místo oleje použila raději šampon.

„Lidunko, moc ti to sluší, ale nešlap mi v tom,“ zareagoval její manžel a ona se nehezky zašklebila.

Zrak mi bezděčně sklouzl na její oděv. K úklidu se našinec obvykle neodívá do velkých večerních, ale Lída překonala všechny mé představy. Na tričku s obrovským výstřihem se jí leskl veliký mastný flek, s nímž elegantně souzněly tepláky s lampasem, asi součást dědictví po otci. Kupodivu i v tomto oblečení se nesla jako pravá hraběnka a já si pomyslela, že si s ní dnes užijeme ještě hodně legrace.

Donesla jsem si z auta vlastní kýbl, smeták, hadry i čisticí prostředky a požádala Pavla, aby mi nabral vodu. Lída mě mlčky pozorovala a pak, aby omluvila své nezapojení se do práce, sebevědomě prohlásila: „O gruntování a kuchyni se stará Franta, neumím uvařit ani čaj, natož abych věděla, jak zapnout sporák.“ A zvláště se uchechtla.

Franta se z jakéhosi vnitřního donucení usmál a já zalapala po dechu. Madam de tepláky ho očividně takto ponižovala před lidmi pravidelně a s vášní.

Namočila jsem raději hadr do vody a hleděla si své-

ho, přičemž jsem záhy zjistila, že jediné, co Lída bezpečně ovládá, je buzerovat ostatní.

Probudil se ve mně smysl pro spravedlnost a soucit k tchánovi a slovně jsem jí pošťouchla ve chvíli, kdy ho šíleně vypeskovala.

„Lído, a neměli by se správně manželé dělit o vše rovným dílem?“

Vrhla na mě zlostný pohled a šlehla očima i po Frantovi, jenž zápolil s neuvěřitelně špinavým koberečkem.

„Pche, a na co jinýho Frantu mám než na to, aby makal, staral se o mě a nosil mi peníze?“ odsekla a vzápětí to ještě vylepšila: „Von to pro mě dělá rád, že jo, brouku?“ A zatahala ho za bradu.

Zřejmě se lekla, že ho tentokrát pěkně přechválila, a proto ho okamžitě neopomněla pokárat: „Sem ti říkala, abys vzal ten prášek na koberce, v čem to tady chceš prát?“

Poníženež se jí omluvil a mně se intenzivně zastesklo po domově.

Když jsem své přání vyjádřila nahlas, Lída to razantně odmítla: „Kam bys chodila, prosím tě, tady je ještě

práce!“ A vnutila mi panáka z lahve, v níž zbývala necelá třetina obsahu.

Zakuckala jsem se, protože jsem si, na rozdíl od ní, odvykla konzumovat kvalitní slivovici z Moravy. Lída mi ušetřila herdu do zad a vesele zvolala: „Ty nic nevydržíš!“

Ano, v tomto směru jsem jí zjevně konkurovat nemohla.

Zachránil mě Pavel, který se tu objevil jako na zavo- lanou s kýblem čisté vody. Chtěl uniknout před Lídinými šmátravými dlaněmi, ale nepodařilo se, protože ho zastavila šťouchancem do ramene, až mu málem vypadl kýbl z ruky, a utrousila: „Tak co, chlape!“

Pavla to zaskočilo, a proto mlčel. Lída si to však vysvětlila po svém a s chutí ho popleskala po zadnici a odtud pokračovala k rozkroku, který mu přímo přede mnou pečlivě prohmatala. Mít v ruce vodní dělo, už by byla mokrá od hlavy až k patě.

Lídu však její vlastní „rozpuštělé“ chování velice pobavilo a sám Pavel nasadil výraz, že je to vlastně normální. Já se cítila trapně za ně za oba.

„Víte co, laskavě vypadněte, všichni tři. Teď ty prkna utřu potřetí a necháme je pořádně vyschnout,“ vyzvala jsem je. „A mimochodem – tím končím, mám toho dost.“

Lída se zašklebila, ale jinak se zjevně dostávala do správné ráže, protože znovu potěžkala Pavlova varlata, prohmatala mu zip u kalhot a přitom stihla zaúkolovat Frantu: „Brouku, neměl bys takhle náhodou nachystat maso k obědu?“

„Ale já jsem nedokončil...“ Ani tuto větu nedopověděl, protože mu do řeči skočila Lída.

„Brouku, neboj, ona to za tebe ráda dodělá Martička, že jo, zlato?“ A laškovně přitom zaútočila pravicí na Pavlův zadek. Pleskla jsem mokrým hadrem o podlahu tak, aby i Lída pochopila, že musí ustoupit stranou, pokud chce mít hausbót vyčištěný.

Zaklekla jsem nad prkna a pokračovala v díle.

Když jsem skončila, vylila jsem vodu a následovala je na mýtinku, která se nacházela naproti přístavišti. Místní ji využívali jako prostor ke vzájemnému setkávání a někdy i vaření. A právě tam Franta snaživě gri-

loval oběd. Lída s Pavlovou pomocí rozestavěla stůl a k němu čtyři umělohmotné židle, aby se vzápětí na jednu z nich slastně rozvalila. Ztěžka jsem dosedla naproti. Zaposlouchala jsem se do štěbetající přírody, abych se trochu uklidnila. Snažila jsem se Lídu ze své mysli naprosto vytěsnit. Přivřela jsem víčka a vnímala jen zvuky z nedalekého lesa. Lída však zjevně usoudila, že moje i Pavlova pozornost není dostatečně upoutaná na její rozkošnou osůbku, a tak se pochlubila: „Trochu jsem přibrála a hlavně se mi to vrazilo do prsou,“ přičemž si je podložila dlaněmi a strkala nám je významně pod nos. Pavel vykouznil téměř povinný úsměv, přesto rozpačitý. Já jsem se vymluvila, že se potřebuji protáhnout, a proto jsem se odebrala prohlédnout si opékané maso. Mohutný proud kouře mě ale vyhnal okamžitě pryč, zpátky za Lídou s Pavlem.

Lída zrovna naříkala nad nedostatkem peněz a hovořila přitom o ceně golfových lekcí pro jejího druhorozeného syna. Když jsem jí radila, aby ho dala na nějaký levnější sport, ujistila mě, že Tomášek coby nadaný sportovec dosáhne jednou větších úspěchů než Alex

Čejka. Tím mě natolik ohromila, že mě nic dalšího nenapadlo. I Pavlovi zjevně docházela trpělivost a chuť si s ní povídat, proto se s omluvou zvedl a zmizel v přílehlém lesíku.

Mezi mnou a Lídou se rozhostilo trapné ticho, které přerušila opětovným zvoláním, že přibrála a vrazilo se jí to nejvíc do prsou, přičemž mě jedním málem praštila do oka. Nechala jsem to raději bez komentáře a snažila se přeladit téma.

„Ten hausbót se mi opravdu líbí,“ pokusila jsem se být na vteřinku vstřícná.

„Jo, jo, jenomže je s tím moc práce, a co se mi narodila Simonka, absolutně nestíhám.“

„Věřím, ale zase máš kam jezdit.“

„Jo, jo, ale neumíš si představit, co se chudák táta na něj nadřel. Za komančů nebylo jednoduchý na něco takového vydělat,“ upozornila mě, jako kdybych to nevěděla.

„Jistě, proto naše rodina nevlastní ani boudu se zahrádkou,“ konstatovala jsem.

Lída na mě pohlédla, jako kdybych spadla z višně

a oznámila mi: „Pche, nesnesla bych, kdybych nemohla vypadnout z Prahy.“

„Inu, někdy si člověk nemůže určovat, co by chtěl a co ne, nemyslíš?“ dodala jsem filosoficky, což Lída evidentně nepochopila.

Pokárala mě, že vůbec nepiju, přičemž opět laškovně pohodila svými vнадami.

Mezitím se vrátil Pavel, jehož Lída počastovala otázkou: „Kdes byl, chlape?“ a přirozeně mu kontrolně prohmatala rozkrok.

Téma jsem se pokusila přeladit zpátky na hausbót.

„Vnitřní vybavení ale není úplně původní, že ne?“ udržovala jsem společenský hovor.

„Ne, není, je dělaný speciálně na zakázku,“ dodala pyšně a nalila si z lahve bílého rumu, který jí Franta ochotně přinesl.

„A to jsi na něj vydělala?“ zapochybovala jsem poměrně neslušně.

„Snad mám rodiče, ne, aby mi pomáhali. Hlavně táta, ten byl vždycky zlatej,“ pronesla s mírným pohnutím v hlase. Zřejmě se jednalo o jediného člověka, k ně-

muž jí vázala nějaká citová vazba. Už se nadechovala, aby mi povyprávěla o svém tatínkovi, ale náhle jí v kapse zapípala esemeska.

„Franto, mobil,“ pronesla a vytáhla ho štitivě z kapsy tepláků. Zmateně ťukala do přístroje, až se jí podařilo si zprávu přečíst.

„Mamka, musím jí odpovědět,“ pravila a já nechápala, proč s tím otravuje všechny okolo. Jenomže vzápětí se ukázalo, že Lída se prostě dodnes nenaučila s mobilem zacházet, tudíž donutila Frantu, který zrovna sundával maso z roštu, aby její matce odpověděl.

Pavel využil této chvíle a zašeptal mi: „Po jídle mizíme domů.“ A já málem zakřičela „gól“ jako při fotbale. Ovládla jsem se. Poté, co manželé společnými silami napsali Lídině matce, dopřála si spokojená Lída oblíbené kolečko – Pavlův zadek, rozkrok a navrch ještě potřásla svými vnadami, aby nás pak seznámila s nevěšdním osudem svého otce.

„On to měl tatka těžký, nemyslete si, po osmašedesátém ho vyhodili z partaje a nám se vedlo od deseti k pěti. A neumíte si představit to pronásledování, co mu

pak komunisti připravili! Nedostali jsme ani výjezdní doložku do Jugoslávie a museli jsme jezdit do Bulharska, no příšerný. Já sama jsem se v moři poprvé koupala až ve třech letech!“

Zírala jsem na ni s otevřenou pusou, protože svá slova myslela smrtelně vážně.

Franta, který nám konečně naservíroval maso, pochopil, že Lidunka trochu přibarvuje a pokusil se ji mírnit.

„Ale Lidunko! Někteří se v moři koupali až ve čtyřiceti, třeba já. A do Jugoslávie jsem se podíval až po revoluci.“

„Brouku, můžeš těch řečí nechat? Ty vůbec nevíš, co si taťka v sedmdesátých letech užil.“

„A co dělal v osmdesátých?“ vyzvídal Pavel.

„V dvaosmdesátém nastoupil ve Švýcarsku na českou ambasádu a co se tam, chudák namakal, abych měla co na sebe! No a vlastně pak koupil tenhle hausbót,“ ukončila své vyprávění, a mně to jinak dobře upravené jídlo úplně přestalo chutnat.

„Lído, přeci jen bys měla uznat, že spousta lidí na tom byla mnohem hůř než tvůj otec. Nechci vyvolávat konflikty, ale disidenti na českých ambasádách na Západě obvykle nepracovali,“ provokoval ji trochu dopálený Pavel. „Ale taťka...on...“ nedořekla, protože jí vytryskly slzy. Vlastně jsem ji chápala, představovala si ho jako neohroženého a správného hrdinu, který ve skutečnosti šel spíše tzv. přes mrtvoly, aby něčeho dosáhl. Všechno, co jí navykládal, byla pohádka pro naivní děti, jíž slepě a bez rozumu věřila.

„My už vyrazíme domů,“ oznámil Pavel, aniž bych měla dojedeno. Lída stále pobrekávala a Franta vypadal bezradně. Popřála jsem mu hodně štěstí a s úlevou za sebou zaklapla dvířka od auta.

Dlouho jsme mlčeli. „Lídin otec musel být estébák. Jinak by ho do toho Švýcarska ani nepustili,“ rozřízl dusné ticho Pavel.

„Taky mě to napadlo, vlastně jsem si tím jistá.“

„Zřejmě kvalitní člověk... a dcerunka se mu taky náramně povedla,“ pochválil ironicky jeho rodičovské

schopnosti.

„Máš pravdu, povedla se mu úžasně! Mimochodem stále ještě chceš strávit ten týden na jejím hausbótu?“

„Abych se přiznal, docela mě to dneska přešlo.“

„Takže jsem se dřela zbytečně,“ vzdychla jsem si a přitom si čuchla k dlaním, které stále ještě nesly odér po gumových rukavicích.

„Jo, jo, ale nezlob se, do toho fakt nejdu,“ omlouval se a mě napadlo, co by člověk pro svého partnera neudělal. Jen někdy to prostě nevyjde.

Jediná vnučka

Vracela jsem se takhle jednoho pěkného květnového odpoledne domů. Prozpěvovala jsem si v dobré náladě, v níž jsem rozmarně otočila klíčem v brance. V tom se ale na mě vyřítila neznámá černá doga a nemínila mě vpustit dál. Vyděšeně jsem uskočila zpátky na ulici, a chvatně za sebou zabouchla. Fena se v žádném případě nehodlala vzdát bez boje. Divoce skákala podél plotu a cenila na mě mohutný chrup. Zasadila jsem a zazvonila na matku, která vykoukla z okna.

„Co se stalo?“ zavolala.

„Co asi, ta psí obluda se rozhodla, že dnešní noc strávím na chodníku.“

„Jo Adinka? Ta ti neublíží. Ona nás jenom hlídá.“
Měla jsem co dělat, abych vzteky nekopla do plotu.

„Adinka je mi ukradená, chci domů,“ naléhala jsem.

„Dobře,“ hlesla matka otráveně, „sejdu dolů a odvedu ji.“

Adinka bohužel nebyla vychovaný a poslušný tvor, tudíž ji matka nemohla vůbec dostat ze zahrady, až jsem jí poradila, ať ji naláká na nějaký pamlsek. Zabralo to a já mohla konečně proklouznout do svého pokoje, kde jsem se hodlala zavřít a nevyjít z něj, dokud to psisko nezmizí z baráku.

Přemýšlela jsem, jaký typ opevnění zvolím, a vzpomněla si na husity, kteří stavěli vozovou hradbu. Začala jsem proto snášet všechny těžší a volné předměty směrem k východu z mého budoáru. Matka nečekaně přerušila mé stavitelské úsilí, protože si se mnou chtěla promluvit. Musela mi ale nejprve přísahat na zdraví své vnučky, že se Adinka nalézá na opačném konci našeho příbytku, jinak bych jí neotevřela.

„Prosím tě, proč teď stěhuješ pokojíček?“ divila se při pohledu na nahromaděné věci.

„Já nic nestěhuji, já si pouze připravuji bezpečnostní val proti vniknutí té obludy.“

„Nepřeháněj, vždyť je to trochu odrostlé štěně,“ pře-

svědčovala mě.

„Fajn? Myslíš to vážně? Když jsem chtěla jezevčíka, zakázali jste mi ho, a teď nám pořídíš dogu! Docela by mě zajímalo, kdo ti ji prodal, protože něco tak nevychovaného jsem už dlouho neviděla.“

„Co blbneš, není naše... jako napořád, jen ji hlídám.“

„Proboha a komu?“

„Hedvice přeci,“ řekla a ťukla si na čelo na znamení mé nechápavosti. Hedvika byla totiž bývalá přítelkyně mého bratra, s nímž měl dceru Helenku. V okamžiku, kdy malá přišla na svět, vyndala si moje matka dobrovolně mozek z hlavy a už ho do ní nikdy nevrátila.

„Od kdy hlídáme té... Psa! S bráchou nekomunikuje a pomalu mu holku ani nechce ukázat,“ připomněla jsem matce smutnou skutečnost, která bratra nesmírně trápila.

„Ode dneška! Ona mi totiž volala, že nám na tento víkend Helenku půjčí... ta teď spí,“ dodala, jako by mě zrovna tohle zajímalo.

„Aha, takže s Helenkou jsme vyfasovali i toho

čokla,“ dávala jsem si dvě a dvě dohromady.

„Nooo, ona si to Hedvika kladla jako podmínku.“

„Chápu. Narazila si totiž stopadesátého amanta v pořadí, a potřebuje mít volný víkend,“ uvažovala jsem nahlas.

„Co to říkáš,“ okřikla mě, „ jsem strašně šťastná, že dovolila, aby tu s námi Helenka mohla vůbec být!“

„Právě, Hedvika si to uvědomuje, a pěkně toho zneužívá.“

„Nenasazuj na ni, měla těžký dětství,“ omlouvala ji matka.

„Snad je dospělá a měla by se podle toho chovat, ne?“

„S tebou se nedá rozumně bavit,“ ohradila se matka a odešla zkontrolovat, jestli se Helenka náhodou nepřetočila z levého boku na pravý.

Já jsem za ní pečlivě zamkla a dumala nad tím, jakým způsobem si dopravím večeři, neboť jsem nehodlala riskovat další otevřený střet s dogou. Zřejmě jsem si trochu i zdřímla, protože jsem procitla, až když na chodbě kdosi vztekle kopal do botníku. Bouchání do-

provázela značně ostrá konverzace, která se nesla po celém domě.

„Proč jsi před tou bestií nezavřela botník?!“ zuřil otec.

„To je tvůj problém. Máš zaklapnout dvířka pokaždé, když si z něj něco vyndáváš,“ snažila se to otočit proti němu matka.

„Nebudu se dohadovat, kdo ho nezavřel. Fakt je ten, že mi ten čokl zničil moje nejlepší boty. A už vůbec nerozumím tomu, proč máme v baráku bez mého souhlasu psa!“ křičel.

„Kdyby tady nebyl pes, nebude tu ani Helenka,“ argumentovala matka, což otce ještě více dopálilo.

„Ty už jsi asi zapomněla, kolik mě ty boty v Němecu stály, co?“

„Kdybys je měl zavřené v krabici, jak jsem ti řadila, nestalo by se nic,“ odvětila mu naprosto iracionálně matka.

„Nestalo by se nic, kdyby tu nebyl ten čokl,“ zopakoval svou předešlou myšlenku otec.

„Aleeeeeeee...“ a dál už matka nic nepověděla, pro-

tože se rozbřečela. Práskly dveře – a rozhostilo se tíživé ticho.

Opatrně jsem vyhlédla ven na společnou chodbu, abych se přesvědčila, zda nehrozí další psí útok. Přes matné sklo jsem zaznamenala otcovy obrysy v obýváku. Zafukala jsem na něj, ale ozvalo se „dej mi pokoj“ a já se rozhodla proplížit do kuchyně.

Matka žmoulala v jedné ruce kapesník, v druhé míchala cosi v hrnci. Helenka seděla na zemi a lízala zbytky čokoládového krému.

„Už ses uklidnila?“ otázala jsem se matky.

„Jsi hnusná,“ vyjekla a otřela si levou rukou oči.

„Samozřejmě jak jinak, ale s tátou souhlasím. Nikdy jsme neměli psa a ty sem přivedeš dogu!“

„Jsi asi úplně pitomá, protože...“ uklouzlo jí, ale vzápětí se zarazila.

„Pitomá, protože ti vytýkám, že jsi kývla na tu Hedvičinu nesmyslnou podmínku?“ doplnila jsem ji.

„Pššt, dala si ukazovák před pusou a hlavou kývla směrem k Helence, protože před ní se o Hedvice mluvit nesmělo. Helenka sice stále ještě neuměla říct ani kde

bydlí, přestože měla už po prázdninách nastoupit do školy, ale své matce dokázala vyzvonit úplně všechno.

„Aby ses z ní nepo...“, procedila jsem mezi zuby a přitom jsem si nakládala na talíř chleba, máslo a salám.

„Taky byste mi mohli Helenku pohlídat, když vařím,“ vzdychla matka.

„Do toho mě netahej,“ požádala jsem ji a vrátila se do svého pokoje. Nepřipadalo mi totiž rozumné čekat až na večeri, protože doga se určitě přiiřítí do kuchyně a bude loudit maso. Po jídle jsem si celkem spokojeně pustila oblíbenou hudbu a užívala si klidu. Přerušilo ho až rychlé pleskání psích tlapek o podlahu, které se ozvalo z chodby poté, co vrzly panty. Adinka se zřejmě vrhla na příchozího a vznikla z toho pěkná mela.

„Auuuu, nech mi ten rukáv, potvoro,“ hartusil bratr do agresivního štěkotu Adinky.

„Do háje, je někdo doma, odvedte toho psa!“ volal zoufale, až mu na pomoc přispěchala matka. „Sakra, rozervala mi bundu,“ nadával bratr a matka současně lákala Adinku na piškot, aby ji odvedla pryč.

„Zavři ji do sklepa,“ radil jí bratr.

„Hodná, hodná Adinka,“ chlácholila matka psa.

„Jaká hodná?!“ promluvil otec, který se k nim přiblížil s prádelní šňůrou, kterou uvázal psovi na krk a od-
vlekl ho do pryč.

„Můžeš mi vysvětlit, co tady dělá ten pes?“ obrátil se bratr na matku.

„Co asi? Nevíš, že má Hedvika psa?“ reagovala matka opětovně otázkou.

„Nevím, a je mi to jedno, jen nechápu, proč bydlí u nás.“

„Vždyť jsem ti předevcírem říkala, že mi Hedvika slíbila půjčit na tento víkend Helenku. To si už nepamatuješ?“ namítla matka.

„Pamatuju, samozřejmě, ale o psu jsi nemluvila.“

„Nooo, ale když ono to jinak nešlo,“ vmlouvala se.

„Jak jinak nešlo? Tys jí zase ustoupila!“ vyčetl jí bratr.

„Když já bych bez Helenky...“ a natahovala moldánky.

„Umřela! Jsi jak kolovrátek,“ zabručel bratr a namířil si to do mého pokoje.

„Mě z toho trefí. Tys tušila, že kromě Helenky vyfasujeme i toho čokla?“ vybafl na mě.

„Taky mě to překvapilo a hlavně mě fascinuje, že se matka paktuje za našimi zády s Hedvikou.“

„Hm, kvůli tomu už se já ani nerozčiluju. Ztráta energie,“ mávl rukou, jako by ho to nezajímalo.

„Ale měl by ses rozčilovat, protože se tu za chvíli ze všeho zblázníme.“

Lehce se pousmál a ztratil se na chodbě. Osaměla jsem a moc si přála, aby už byla neděle odpoledne.

V sobotu se otec rozhodl prořezat stromky na zahradě. Plánoval si to dlouho dopředu a v tomto konání mu neměla zabránit ani divoká Adinka, kterou přes protesty matky umístil natrvalo do sklepa. Matka se snažila jeho rozhodnutí zvrátit a předvedla nám sérii hysterických záchvatů na téma „co když se Hedvika o našem hrubém zacházení s její dogou dozví“. Jenomže se svým názorem zůstala osamělá, my tři jsme především chránili naše bezpečí.

Když otec statečně vyrazil k prvnímu keři s pilkou v ruce, spokojeně si cosi broukal v dobré víře, že žádné

potíže nehrozí. A skutečně nějakých dvacet minut vše probíhalo v naprosté pohodě. Pak ale matka v nestřežené chvíli vypustila Adinku z jejího sklepního vězení. Ta neváhala ani vteřinu a nějakým záhadným způsobem proklouzla z domu ven. Zastihla otce, který zrovna natahoval paži k další větvi a vyložila si to jako útok proti sobě. Napřela síly, vyskočila a s gustem se mu zakousla do lokte. Zaúpěl a upustil pilku, která psa škrábla na hřbetě. Vše jsme slyšeli skrze otevřené okno, a proto jsme s bratrem vyběhli na zahrádku. Otcí se naštěstí podařilo dogu zpacifikovat, položila se na dláždění a tvářila se, jako by se nic nestalo.

Matka nás s Helenkou následovala, ale když uviděla tu krvavou spoušť, zakryla jí oči a začala lamentovat.

„Nemohl sis dát větší pozor? Co když ten pes umře? To nám Hedvika neodpustí,“ bědovala se slzami v očích a vnitřně se loučila s Helenkou.

„Uklidni se,“ okřikla jsem ji, „spíš bychom měli zavolat záchranku a taky veterináře,“ navrhla jsem rozumně.

„Ne, nikoho nevolej, víš, jaká by to byla ostuda před

sousedy,“ žadonila matka.

„Tátu odvezu do špitálu a dogu k veterináři,“ nabídl se bratr.

„Jak ale chceš dostat do auta tu potvoru?“ syčel otec bolestí.

„Asi nijak, protože já ji tam rozhodně nedostanu,“ odhadla jsem své reálné síly.

Matka ze sebe v panice strhla zástěru a vydala se za veterinářem, který bydlel o ulici dál. Určitě zajásal nadšením, že mu kazíme volný den. Jenomže jiné řešení se nenabízelo.

MVDr. Pokorný přichvátal s brašnou, z níž vytáhl injekci a vpíchl doze jakýsi oblbovák. Pomohl nám ji nastrkat do auta a dopravit do své ordinace, kam jsme ji s bratrem a Helenkou doprovodili. Matka pokračovala s otcem v cestě na pohotovost. Přeci jen si uvědomila, že jako manželka by měla být v takovém okamžiku svému muži oporou.

Helenku jsme nechali sedět v čekárně a s bratrem jsme ochotně asistovali veterináři.

„To je fena vaší bývalé přítelkyně?“ ujišťoval se Po-

korný celkem zbytečně, protože mu celý příběh již stačila barvitě vylíčit matka.

„Jo, je. Ale pořídila si ji prý asi před měsícem,“ upřesnila jsem.

„Ano... Nicméně...ehm... zdá se mi dost problematická. Potřebovala by pořádnou disciplínu. Navíc je evidentně trochu podvyživená.“

„To byste musel znát její majitelku,“ konstatovala jsem a veterinář pochopil, že my asi nebudeme ti, kteří poučí Hedviku, jak se má o své zvíře řádně starat.

„Ale tu malou držte od feny dál, mohla by ji taky pokousat,“ pokračoval veterinář.

„Lehce se to řekne, ale hůř udělá, protože něco podobného si nesmíme dovolit její matce ani sdělit, natož vyžadovat,“ vysvětlovala jsem.

Pokorný vzdychl a věnoval se své psí pacientce.

„Jsi blbej! Proč jsi takovou existenci tahal do rodiny?“ vyčetla jsem bratrovi, když jsme se úspěšně dostali domů.

„Já vím,“ sklopil oči. Ale pak se na mě obořil: „Prosím tě, a kolikrát mi to ještě vyčeš?!“

„Asi tisíckrát. Děsně mi to leze na nervy.“

„Hmm. Pěkný, tebe asi nikdy nenapadlo, že mně to vadí ještě stokrát víc než tobě, jde přeci o moje dítě!“ slovo dítě zdůraznil a v očích se mu objevila zvláštní mlhovina.

„Helenko,“ zavolala jsem do chodby a dívka poslušně přicupitala.

„Máš ráda tátu?“ položila jsem jí nečekanou otázku, protože bratr se vzdálil do koupelny.

„Tátu? Mám ráda strejdu Pepíka od babičky Jiřiny, protože má hodně peněz. K narozeninám mi koupil šaty za padesát euro,“ chlubila se.

„On ti prozradil, kolik za ně zaplatil?“

„Ne, maminka mi to pošeptala, abych si vážila, že mám tak drahý šaty,“ ujistila mě Helenka.

„A babičku máš ráda, Helenko?“ pokračovala jsem ve zpovídání.

„Tuhle babičku? Nevím,“ pokrčila rameny. Dál už jsem se neptala, protože bych se dozvěděla něco, co jsem dávno tušila. Helenka se na mě usmála, jako by se nechumelilo, a odskotačila na zahradu.

Doga docela zpitoměle ležela na staré dece. Otec se jí po svém návratu vyhýbal obloukem a matka chodila po domě jako tělo bez duše. S přibývajícímí hodinami se stávala stále nervóznější v obavách, co se bude dít, až zítra odpoledne Hedvice předá Adinku s Helenkou.

Za normálních okolností by Hedvika mohla děkovat bohu za to, jak to dopadlo, a také že nemusí hradit účet za veterinární ošetření. Bohužel Hedvika byla všechno, jen ne slušná ženská. Matka si to podvědomě uvědomovala, ale nahlas si to odmítala připustit a pro vnučku by nás zřejmě všechny obětovala. Přesto se teď cítila mizerně a její psychický stav ztěžovalo i otcovo stanovisko, kdy odmítl vzít Adinku ještě někdy pod naši střechu. S bratrem jsme ho chápali, ostatně sám veterinář nám něco podobného naznačoval, jen matka se tomu vehementně bránila.

„To už Helenku nikdy nevidím,“ poňukávala a do cípu zástěry si utírala uslzené oči.

„Mami, neměla bys to hlavně nechat na mě a na Hedvice? Já jsem snad Helenčin otec“ připomněl jí bratr.

„Kdybych to nechala na tobě, můžu se rovnou s Helenkou rozloučit,“ ohradila se matka.

„Mě ale štve, že se do toho pořád pleteš a zhoršuješ situaci,“ bránil se bratr.

„Já zhoršuju situaci? Já?“

„Jo, ty. A mimochodem – toho čokla tady taky nechci,“ přidal se k otci.

Matka střelhibtě zaútočila na jejich city: „Ale to už Helenku opravdu nevidím, vám to nevadí?“ a začala posmrkávat.

„Aspoň bude pokoj,“ ulevil si otec.

V neděli mužská část rodiny naprosto rezolutně prohlásila, ať si matka odjede vrátit Helenku s dogou sama. Matka se nevzdávala a vydírala a otravovala mě tak dlouho, až jsem jí nakonec slíbila k Hedvice doprovodit. Připadalo mi to lepší než poslouchat další nářky. Helence před odjezdem nabalila tři tašky navařeného jídla a různých dalších surovin, protože Hedvika špatně živila nejenom dogu, ale také svou vlastní dceru.

„Mami, já bych si to kuře docela večer dala,“ ohradila jsem se, když tentokrát do proviantu zahrnula i zby-

tek oběda.

„Prosím tě, upeču vám jiné. Chudák Helenka nebude mít zítra co k večeři.“

„Mami, vždyť Hedvika dostává dost slušné alimony,“ namítla jsem.

„No jo, ale ona je šetří, chápeš?“

Dál nemělo smysl nic říkat a smiřovala jsem se s tím, že zatímco já si namažu chleba, Hedvika se nacpe se svým aktuálním sponzorem pěkně kuřetem. Helenka pak od ní dostane k večeři jogurt a nic víc.

„A neměla bych přibalit i to krmení pro Adinku?“ zeptala se mě matka zcela zbytečně.

„Ne, v žádném případě! To si jako Hedvika pořídí koně, tygra nebo lva a my to budeme všechno krmit?“

„Nech toho,“ okřikla mě matka a přidala pytel granulí pro psa.

„Neměli byste už vyrazit?“ pobídl nás otec, protože se těšil na odpolední fotbalový zápas a večerního žvatlání Helenky měl za celý víkend dost.

„Jo, už jedeme,“ přikývla matka a nastrkala Helenku i Adinku do auta. Matka původně chtěla, abych cestova-

la vzadu se psem i Helenkou, ale odmítla jsem to. Musela ustoupit, protože mohla být ráda, že jsem se vůbec uvolila ji doprovodit.

Hedvika bydlela těsně u Staroměstského náměstí. Navzdory tomu, že nikdy pořádně nepracovala, zdědila dekret na byt po prababičce, která si na něj poctivě vydělala v prvorepublikovém nevěstinci. Dožila se vysokého věku a prý se chlubila, jací významní pánové prosvištěli jejím ložem. Pravnučka však zdaleka nedosahovala jejích profesionálních kvalit, a tak se jí na nájem musel skládat vždy aktuální milenec a můj bratr.

V 16.58 matka zazvonila na Hedvičin zvonek, ale nikdo se neozval.

„Asi se zdržela,“ omlouvala ji, neboť si všimla mého zlostného výrazu.

Doga se unaveně rozplácla před vchod a Helenka se rozbrečela, že chce maminku.

V 17.10 prozvonilo matku neznámé číslo. Zavolala zpátky a zjistila, že Hedvice se údajně porouchal mobil a zdržela se. Máme prý počkat.

„Hedviko, a nemůžeš si pospíšet, tady se špatně par-

kuje,“ dovolila ji požádat moje matka o více ohleduplnosti. A to žádala o hodně, protože ji Hedvika bez okolků sjela.

„Tak prý do dvaceti minut tady bude,“ oznámila mi pak trochu zaražená matka.

„Ohromný, takže na ni budeme čekat půl hodiny. To je fakt...“ a nedořekla jsem, jak mi ta její lhostejnost vadí.

„Kde je maminka?“ ozvala se pobrekávající Helenka.

„Maminka za chvíli přijede,“ utěšovala jsem ji. A Hedvika si dala opravdu na čas. Až po půl šesté milostivě vylezla z červené škodovky, opálená, odpočatá a zjevně bez jakýchkoliv výčitek.

Měla jsem sto chutí ji seřvat na tři doby, ale při pohledu na matku i na Helenku jsem si to rozmyslela.

Navíc se Hedvika okamžitě vrhla k Helence, klekla si na kolena a začala jí vyprávět, jak ji šíleně miluje a jak se jí ukrutně stýskalo. Ptát se, proč jí tedy za celé tři dny nezavolala, by bylo zcela zbytečné. Po tomto úvodním týjátru si povšimla Adinčina zranění. Napřímila se a velice agresivně zaútočila:

„Můžete mi vysvětlit, co to má znamenat?!“ a prstem ukázala na Adinčin hřbet.

„Nooooo, my jsme s ní zašli k veterináři,“ odvětila jí matka, „má to odborně ošetřené, neboj.“

„Cože?“ vyrazila ze sebe.

„Já ti to vysvětlím, Hedviko, neboj,“ vmísila jsem se do jejich hovoru, „tvůj úžasně nevychovaný pes napadl otce, pokousal mu paži, tudíž jsme včera místo příjemné procházky běhali po doktorech.“

„Cože?“ zopakovala.

„Doufám, žes mi rozuměla. Jo a veterinář doporučuje, ať toho psa začneš vychovávat, nebo se ho zbav, protože čím bude větší, tím bude nebezpečnější,“ přetlumočila jsem jí jeho stanovisko.

„Co si to dovoluješ?“ vyjekla, ale vzápětí jí docvaklo, že nás z auta pozoruje aktuální sponzor, který statečně nevylezl ven, a taky nás sleduje určitě pár očí v oknech.

Zmatená matka, jíž se vůbec mé vystoupení nelíbilo, předala Hedvice tašky s jídlem a vymluvila se, že se musíme vydat zpátky domů.

„Evo,“ oslovila ji Hedvika jménem, „zapomeň na to,

že k vám ještě někdy Helenka půjde, protože nedokáže ani pohlídat psa. Co kdyby se stalo něco Helence?!" vyčetla jí nesmyslně A matka stěží potlačovala slzy.

Na to konto Hedvika mávla na škodovku, proplešlý krasavec se mihl kolem nás bez pozdravu a galantně jí pomohl se zavazadly, jež odnesl dovnitř domu. Hedvika popadla dogu i Helenku a odkráčela za ním.

„A máme to z krku,“ ulevila jsem si nahlas, když jsem si v autě připínala bezpečnostní pás.

„Všechno jsi zkazila,“ vyčetla mi matka, „já se s ní chtěla domluvit po dobrém a ty jsi k ní ještě ironická.“

„Nic jiného si nezaslouží, mimochodem ten aktuální milenec je ještě větší kusanec než ten předešlý, kam na ně chodí? Asi když stojí na složenky na poště. Nebo v supermarketu?“ pobavila jsem se na Hedvičin účet.

„Nech toho, snad záleží na povaze, ne,“ zastala se ho matka.

„Jistě, tu musí mít exkluzivní, když ani neumí pozdravit. Stejně nejvíc záleží na jeho ochotě Hedviku sponzorovat,“ odhadovala jsem její pohnutky, „obávám

se, že ho to stejně jako ty předchozí přestane nejpozději do roka bavit.“

„Mlč, prosím tě, já jsem šťastná, že ho Hedvika má. To už jsi zapomněla, jak se chová, když ji nějaký chlap opustí?“ namítla matka.

„Nezapomněla, je ještě roztomilejší než obvykle. Bohužel právě tohle střídání „strýčků“ škodí nejvíc Helence, kterou chceš pořád chránit.“

„Neměla bych zavolat Hedvice?“ otázala se matka třicátého září, protože Hedvika svůj slib dodržela a Helenku jsme neviděli ani o prázdninách.

„Proč bys jí volala?“ divil se otec.

„No, abych věděla, jak se Helence daří. Vždyť se Hedvika vůbec neozvala.“

„Ale ozvala, platil jsem přeci Helence tašku, sešity a cvičky, jen jsem jí do školy doprovodit nesměl,“ pokusil se osvěžit matčinu paměť bratr.

„To je kvůli Martě,“ ukázala na mě, což mi připadalo velice nespravedlivé.

„To není kvůli mně, ale kvůli Hedvičině povaze a je-

jímu chování,“ snažila jsem se setřást ze sebe obvinění.

Matka mě nevnímala.

„Kdyby sis dával při tom řezání pozor, taky se nemuselo nic Adince stát,“ vrátila do hry otce.

„Už toho mám dost!“ bouchl pěstí do stolu. „Ještě jednou nás z něčeho obvineš, sbalíš si kufry a můžeš se k Hedvice třeba přestěhovat. Já se otravovat nenechám.“

„Jste zlí,“ vyhrkla matka a utekla do ložnice, kde ze sebe vymáčkla potoky slz, aby v nás tím probudila neoprávněný pocit viny.

Hedvika však jako by matku vyslyšela, protože se ozvala už za dva dny. Nemohla se bohužel nikomu dovolat, z těch důvodů se odhodlala otravovat mě.

„Musíte okamžitě přijet k nám domů,“ poručila mi.

„A nevíš proč? Pomalu čtvrt roku o tobě nevíme, a teď nás nutíš přicvátat na povel,“ nenechala jsem se zviklat.

„Musíte,“ naléhala dál.

„Musíme jenom umřít,“ dodala jsem.

„Ty pizdoooooooooo jedna, ti říkám, abyste...“ ale nedopověděla to, protože jsem zavěsila. Na její úroveň

jsem se opravdu snižovat nehodlala.

Později se mi ozvala našťvaná matka: „Tys prý zavěsila Hedvice telefon,“ vyčetla mi.

„Jo, nenechám si od ní nadávat.“

„Jsi fakt strašná, Hedvika se nám za to bude zase jenom mstít,“ a rozbulela se.

„Prosím tě, uklidni se, co se zase děje?“

„Nooooooo, Adinka po-kou-sala Helenku,“ sdělovala mi mezi vzlyky.

„Tak ať Hedvika zavolá záchranku,“ radila jsem jí.

„Ona nechce, aby jí Adinku sebrali, rozumíš.“

„Aha, takže raději nechá svoje dítě bez ošetření. To je ohromný.“

„Ale ne, musím tam okamžitě jet a odvézt Helenku do nemocnice.“

„Uvědomuješ si, že táta za hodinu dorazí domů a bude potřebovat auto, aby pomohl strejdovi přestěhovat nábytek?“

„Jo, to vím, ale Helenka je snad důležitější než nějaký pitomej nábytek,“ vzlykla a vysmrkala se.

„Zaříd' si to, jak chceš,“ odsekla jsem.

„Jsi tak zlá,“ zopakovala a já beze slova ukončila hovor.

Moje matka se skutečně snažila, přesto úřednický šiml zasáhl a Hedvika se musela Adinky nedobrovolně zbavit. Samozřejmě nám vyčetla, že jsme všechno způsobili my a Adinku během toho jediného víkendu u nás zkazili. Každopádně osud byl k této fence milostivý, protože se dostala do rukou jedné obětavé, a hlavně profesionální chovatelky, u níž snad bude mít hezčí život než u své labilní a nedospělé majitelky.

Poté, co jsme se tuto šťastnou zprávu dozvěděli, matka s úlevou konstatovala: „Aspoň k nám teď bude jezdit Helenka častěji.“

Mýlila se, protože Hedvika s námi ukončila veškerou komunikaci. Zuřila kvůli ztrátě Adinky a navíc ji dost zaměstnávaly první měsíce její dcery ve škole. Naši upřímně míněnou pomoc odmítla se slovy: „Já nejlíp vím, co Helenka potřebuje, a navíc vy jste strašně hloupá rodina. Zkazili jste mi psa a teď byste chtěli zničit i moje dítě.“

„Hedviko, jsi na vše sama, ráda bych ti nějak pomohla,“ vnucovala se jí matka.

„Mám Vaška,“ odsekla jí.

Proplešlý Vašek, asi tak dvacátý Hedvičin partner v pořadí, to se svou podporou rozhodně nepřeháněl a dokonce se objevily na obzoru temné mráčky. Pro Hedviku to dopadlo opět katastrofálně, neboť sebral svých pět nátělníků, trenýrky, kartáček a škodovku a zmizel z Hedvičina života.

Po této události Hedvika nažhavila linku a půl hodiny si mé matce vylévala srdce. Ta ji kupodivu poslouchala s nepředstíranou účastí: „Stejně má chudák Hedvika na ty chlapy smůlu. Jo a půjčí nám Helenku, já jsem to s ní dojednala,“ pochlubila se, když s ní domluvila.

„Jasně, teď Hedvika přišla o finanční injekce od Vaška, takže se zase hodíme do krámu, abychom ji dotovali,“ zhodnotila jsem novou, avšak důvěrně známou situaci.

„Mlč,“ okřikla mě matka.

„Pro pravdu se každý čertí,“ připomněla jsem staré

známé pravidlo.

Helenka za ten více jak půl rok, co u nás nebyla, vyrostla a změnila se. Bohužel jsem nedokázala odhadnout, zda k lepšímu. Samozřejmě na nás téměř zapomněla, a tak si znovu zvykala na naši existenci.

„Nerozumím tomu, proč jsem u vás,“ oznámila mi, když jsem jí pomáhala česat a převlékat panenku.

„Jsem tvoje teta, máš tu tátu, dědu a babičku, patříš k nám,“ snažila jsem se jí vysvětlit.

„Aha, ale já chtěla jet k babičce Jiřině,“ pokrčila bezradně rameny.

„To si musíš domluvit s maminkou.“

„No jo, to nejde, maminka je teď hrozně smutná a moc se mnou nemluví, protože už u nás není Vašek.“

Nenapadlo mě, co na to mám říct.

Helenka však pokračovala dál.

„Jsem ráda, že už u nás Vašek nebydlí. On se s maminkou hrozně hádal.“

„Kvůli čemu?“ uklouzlo mi zvědavě.

„Dával jí jenom patnáct tisíc a maminka se zlobila, že to je málo... a někdy chodil do hospody... maminka

pivo nesnáší.“

„Ano, ale Vašek měl přeci děti, taky jim musel dávat peníze,“ pokusila jsem se ho obhájit, ačkoliv jsem k tomu neměla žádný důvod.

„Jo, hrozně rozmazlený děti. Ten Filip, když u nás byl, pořád chtěl po mamince sušenky, a maminka nadávala, kolik ji to stojí peněz.“

„Helenko, děti většinou chtějí jíst sušenky. To je normální.“

„Jo, ale on je chtěl od maminky a každé den!“ zdůraznila Helenka a nakrabilo se jí čelo.

„Hm, to si musí maminka vyřešit sama,“ a zvedala jsem se, že Helenku opustím.

„Teto, počkej, prosím,“ požádala mě.

„Proč se vlastně jmenuju Hadrabová, když se táta jmenuje Miller,“ zaskočila mě a já chvíli přemítala, zda tak malé dítě pochopí, že nosí jméno po manželovi své matky. Pravdou se snad nic zkazit nemůže, a proto jsem se jí to pokusila objasnit.

„Tvoje maminka si vzala po rozchodu s tvým tátou za manžela pana Hadrabu, Lojzu, pamatuješ? A po něm

tě pojmenovala, abyste se všichni podepisovali stejně.“

„Aha, to je divný, protože s námi nebydlí.“

„Ano, ale příjmení ti zůstalo a máš ho teď stejný s maminkou.“ Zatvářila se potěšeně, zjevně ji to uspokojilo. Máma pro ni byla pochopitelně tou nejdůležitější osobou na světě.

„Budeš si se mnou ještě hrát?“ vrátila se Helenka ke svému dětským starostem.

„Ne, chci si číst.“

„Babičko, dáš mi s sebou ty palačinky?“ vyptávala se, když jí matka balila proviant.

„Helenko, jenom dvě, protože si je necháme ještě k večeři.“

„To bude pro maminku málo,“ odhadla Helenka a přesunula se k bábovce.

„Dáš nám aspoň tu bábovku celou?“ dožadovala se dalšího přidělu.

„Nedá,“ vmísil se do jejich konverzace můj otec. A dodal přísně: „Protože si kousek vezmu zítra do práce.“

„Já bych tu bábovku chtěla pro mě a pro maminku celou,“ zopakovala Helenka svůj požadavek a otec se vztekle nahrbil.

„Ať si maminka upeče vlastní.“

Helenka se na něj vyděšeně podívala a stáhla se do kouta.

Matka po něm šlehla očima.

„Helenko, vždyť ti dám ještě zbytek těch ovocných řezů,“ nabídla jí.

„Ty broskvový?,“ ujišťovala se malá.

„Jo, ty.“

„Jenomže broskve maminka nemá ráda,“ připomněla nám její chutě.

„Tak nedostane nic,“ vrhl se otec na částečně zabalenou tašku a začal z ní rychle vytahovat sáčky a krabičky a našťvaně je pokládal na kuchyňskou linku. Matka ho tloukla přes ruce: „Nech to, to je pro Helenku.“

„Heleno,“ vyštěkl výhruzně, „pověz nám, jestli z toho něco doma můžeš vůbec sníst.“

„No, ona mi maminka někdy něco dá,“ vylouvala se.

„Jo, něco, takže nic.“

„Náhodou minule jsem si schovala čokoládu pod postel a pak jsem ji snědla.“

Matka s otcem chvíli zápasila, až se jí podařilo vytrhnout mu tašku a vypudit ho pryč, aby mohla v klidu naskládat vše zpátky.

„Nepřeháníš to trochu, mami?“ napomenula jsem ji.

„Ještě ty začínej.“

Nechala jsem to bez dalšího komentáře, protože se chovala opravdu nemožně.

Po obědě mě Helenka sama vyhledala, a tvářila se přitom záhadně.

„Teto, já ti musím něco říct,“ šeptala.

„Něco tajného?“

„Ne, mně je špatně, bolí mě břicho.“

„A co jsi snědla kromě masa a zelí?“ vyjmenovávala jsem a zároveň hledala příčinu jejích potíží.

„Ještě jsem měla bramboráky a taky ty řezy se šlehačkou.“

„A to nevíš, že když všechno stláskáš dohromady, udělá se ti zle?“

„Když já doma u maminky nemám takový jídlo,“ vysvětlovala mi.

„Dobře, ale právě proto by ses měla šetřit.“

„Co to je šetřit? A mně se chce blinkat.“

„Tak se jdeme vyblinkat na záchod,“ popadla jsem ji za ruku a vlekla na toaletu.

Když se vyzvracela, uvařila jsem jí mátový čaj, odvedla do postele a doporučila jsem jí, ať odpočívá.

Šla jsem do kuchyně za matkou, která se mě bledá hrůzou ptala, jak je na tom Helenka.

„Ach jo,“ vzdychla matka, „jestli jí to nepřejde, Hedvika nám ji už nepůjčí.“

„Jo, nemáš ji tak cpát! Doma k večeři vyfasuje jeden jogurt, a ty jí tady podstrojuješ jak na zámku. Přitom má stažený žaludek a není schopná toho najednou tolik zhltat.“

„Přeci jí to nebudu odpírat, když jí tolik chutná,“ argumentovala matka.

„Jenomže pak se nám tady akorát poblíje.“

Asi po půl hodině jsem šla Helenku zkontrolovat. Vypadala poněkud lépe a přivítala mě s úsměvem.

„Teto, když ti něco řeknu, neprozradíš to babičce, slibuješ?“

„Ne,“ souhlasila jsem.

„Když mně je tady špatně skoro vždycky. Ale jenom dneska jsem blinkala. Maminka taky říkala, že to jídlo je divný, protože babička strašně mastí. A myslel si to i Vašek. Když jsem se od vás vrátila minule a snědl to kuře, bolelo ho břicho.“

„Babička přeci vaří chutně,“ zachraňovala jsem její kulinářskou reputaci.

„Jo, to jo... jenom je mamince z toho těžko.“

„A proč jsi tedy chtěla ty palačinky a bábovku?!”

„Protože je má maminka moc ráda.“

Postrádalo to jakýkoliv smysl, Helenka zřejmě pouze slepě papouškovala to, co zachytila doma.

Ve skleněné výplni dveří se mihl barevný stín, který

vstoupil dovnitř. Byla to matka a z jejího výrazu jsem pochopila, že náš rozhovor s Helenkou slyšela až příliš dobře. Ledově pohlédla na mě a pak na Helenku, pohlédla jí letmo po čele a odešla uraženě pryč, aby vyházela z tašek vše, co do nich po obědě nacpala. Hedvika ten den od nás proto obdržela poloprázdnou igelitku, v níž leželo pár kousků ovoce a tři jogurty. Dotkla se totiž matčiny kuchařské ješitnosti.

Obsah

Paní Dobiášová	... 3
Mistr Žinavárta	... 29
Jaruška	... 65
Lída	... 95
Jediná vnučka	... 113

Kniha vznikla za finančního příspěví:

knižní startér

 PAN NAKLADATEL

Martina Bittnerová

Utajené životy slavných Češek

Lásky
Boženy Němcové

Martina Bittnerová

Martina Bittnerová

Moje milované tchyně a já

Vydání první.

Vydalo nakladatelství **Knihy na klíč s.r.o.**,
V Cihelně 398/3, 103 00 Praha 10,
www.knihy-na-klic.cz, info@knihy-na-klic.cz,
v Praze roku 2015 jako svou 3. publikaci.

Ilustrace a obálka: Zuzana Kalinová
Odpovědný redaktor: Lenka Novotná
Sazba a zlom: Filip Čenžák
Tisk: Nová Forma s.r.o., Týn nad Vltavou
Korektura: Alena Rambousková

**Knihy vznikla za podpory služby
Knížní startér (knizni-starter.cz).**

ISBN 978-80-88149-00-2

Všechna práva vyhrazena.

Tato kniha ani jakákoliv její část nesmí být přetiskována,
kopírována, či jiným způsobem rozšiřována bez písemného
souhlasu majitelů práv.